

64. évf., 2010. III. 18., ára 50 dinár

11

Jó Pajtás

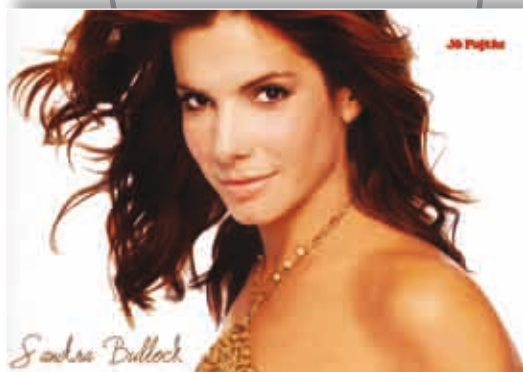

Március 22.

A VÍZ NAPJA

**A jövő heti Jó Pajtás
címdoldala és posztere**

Megrepedt a 10 millió literes akvárium!

Megrepedt a világ legnagyobb cápákkal teli akváriuma Dubajban, ami miatt csütörtökön ki kellett üríteni a világ legnagyobb bevásárlóközpontjának egy részét.

A rekorder felhőkarcoló Burdzs Kalifa-komplexum részeként felépült, méretét tekintve szintén világcsúcstartó bevásárlóközpont óriási tartályának illesztése mentén ömlött egy darabig a víz. A szintén világrekorder, azaz a „legnagyobb egybefüggő akrilpanel” címet viselő, csaknem 33 méter hosszú, 8 méter 30 centi magas és 75 centiméter vastag átlátszó fallal lezárt akvárium egyik illesztése repedt meg.

A bokáig érő áradat ellenére a 10 millió literes akvárium 33 ezer élőlénye, köztük 400 cápa és rája élete nem volt veszélyben.

A javítás idejére biztonsági megfontolásból kiürítették a bevásárlóközpont akváriumnak otthont adó részét, miközben hat bűvár a medencében külső segítséggel próbálta megkeresni és megszüntetni a hibát.

A létesítmény szövivője szerint a szivárgást az akvárium karbantartóinak csütörtök délutánra sikerült megállítaniuk.

Már 19 iskola jelentkezett

Nagy az érdeklődés a március 27-i sziváci sakkversenyünk iránt

Jó két héttel a Jó Pajtás hagyományos, immár 34. sakkversenye előtt – amikor e sorokat írtuk – már 19 iskola bejelentette több mint 100 sakkozójának a részvételét, de a nagy érdeklődésből ítélve ez a szám még megkétszereződhet. A novemberben elhalasztott 2009/10-es tanév vetélkedőjét március 27-én rendezzük meg a sziváci Október 20. iskolában (Tito marsall u. 271.), várhatólag nagyszámú, a rekordot (224) megközelítő részvevővel. Az előzetes jelentkezési határidő e hét végén jár le – a 064/277-43-64-es telefonon kell a részvételt meg a létszámot bejelenteni, a jövő hét elején pedig a név szerinti nevezést a szerkesztőségbe küldeni elektromos úton (szerk@jopajtas.info) vagy postán a Jó Pajtás szerkesztőségébe – 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. – úgy, hogy az 23-áig megérkezzen. Žarko Dragaš, a helybeli sakk-klub elnöke és segítőitársai, meg Predrag Milisavljević iskolaigazgató jól állnak a szervezéssel, akár már ezen a héten fogadhatnák a vajdasági általános iskolák sakkreménységeit.

A szabályzat nem változott, most is egyéni versenyt rendezünk hétfordulós svájci rendszerben, külön a fiúk és külön a lányok számára. A győztesek (az alsósok is) serleget, a legjobban helyezettek érmet, oklevelet és alkalmi ajándékokat kapnak. Egy-egy iskola legtöbb öt fiút és három lányt szerepeltet-

het. A csapatversenyt is kialakítjuk az egyéni eredmények alapján, és a legjobbakat szintén serleggel és más ajándékokkal jutalmazzuk. A résztvevők csak az útiköltséget fedezik, az ellátásról a szervezők gondoskodnak. A versenyzők sakkfelszerelést és sakkórát visznek magukkal, s mindannyian órára játszanak. Játszmánként 20-20 percet kapnak, s ha előbb nem, akkor zászlóeséssel ér véget a küzdelem. A szervezők november 27-én reggel 8.15 és 9 óra között várják a résztvevő-

ket az iskolában, fél 10-ig tart a reggeli, majd a sorsolás után 10 órakor kezdődik a verseny és 17.30 óra tájban fejeződik be.

Apatinban a legutóbbi versenyen a hat serlegről kettő Tornyosra került, a fiúk csapatversenyét a felsőhegyiek nyerték. Az iskolák összesített pontversenyén első ízben a sziváciak végeztek az élen. Most ők a szervezők, s mindent megtesznek, hogy megismételjék legutóbbi sikerüket és emellett jó házigazdák is legyenek.

P. J.

**A lányok versenyében Apatinban
a tornyosiak győztek...**

**...idei házigazdáink a harmadik helyet
foglalták el**

Elkalandozni? Odafigyelni? Ez itt a kérdés!

Megy az x az erdőben, találkozik a gyökkel.
– Te, x , adj ezer dinárt! – mondja a gyök.

– Nem adok én, nekem sincs – így az x .
– Akkor gyököt vonok belőled!
– Velem nem tóltál ki, mert én az egyes vagyok!

Eddig a vicc. De minden viccben van valami igazság. A matematikában ismerni kell az alapfogalmakat, mert aki nem tudja, mi az a gyökvonás, nem érti sem a matekot, sem a viccet.

Elrajzoltatták-e az alapfogalmakat, hogyan tanulják a sokak számára nehéz tantárgyat, erről mesélnek az óbecsei Zdravko Gložanski iskola tanulói: az ötödikes **Berkes Ádám**, **Rodity Ádám**, **Rajšli Dália**, a hetedikes **Sápi Noémi**, **Német Anikó**, a nyolcadikos **Beretka Arnold** és **Nákity Arnold**, valamint matektanárnőjük, **Kucsera Ella**.

Az ötödikesek mindannyian nagyon is szeretik a matematikát, azért vannak itt az előórán, mert külön gyakorolnak a tanárnővel. Versenyre készülnek.

Berkes Ádámnak iskoláskorában az apukája is járt matekversenyekre, s ha Ádám valamit nem ért, ő szokta neki megmagyarázni.

– Otthon úgy gyakorolom a matematikát – jelenti ki Ádám –, hogy apukám ad fel példákat, azokat kiszámolom, ő átnézi, kijavítja. Természetesen tanulni is kell. Én mindig először megtanulom, amit leírnak a füzetbe. Most a törtet vettük át, itt megtanultam, mi a számláló, nevező. A dolikra is sokat gyakorolok. A könyvben lévő példákat mind megoldom.

Rodity Ádám anyukája volt matekversenyes diákkorában, ő segít, ha Ádám valamit nem ért.

– Már három éve járok matekversenyekre – magyarázza Ádám –, sokat gyakorolok anyukámmal. Ő laboratóriumban dolgozik, de jól tudja a matekot. Példákat ad fel, s otthon is sokat szoktam gyakorolni. Nem elég órán odafigyelni, otthon is sokat kell matekozni. A házi feladatokat is azért kapjuk, hogy azt, amit órán tanultunk, otthon begyakoroljuk. Sokan rettegnek a dolitól. Én nem, mert otthon sok példát megoldok, mindet tudom, és nem félek.

Dália kiskorában az érdekes Mano matek 3. számítógépes feladatokat oldotta meg, ma meg már versenyekre készül.

– Valóban érdekes példák vannak a Mano matek 3. számítógépes feladatokban: például, hogyan jut el a herceg a feladatok megoldásával Csipkerózsikához. Nagyon jó a matek, amit órán tanulunk, én is otthon gyakorolom. Azt ajánlom a Jó Pajtás olvasóinak, hogy sokat gyakoroljanak, meg fogják szeretni ezt a tantárgyat – mondja Dália.

Noémi is kedveli a matekot, de doliírás előtt a tatájával szokott egy kicsit gyakorolni.

– Értem én a tanárnő magyarázatát – mondja Noémi –, de nem elég otthon egyszer újra megoldani, amit órán tanultunk. Az a baj, hogy órán én is néha elkalandozok. Volt, amikor a szimpátiámra gondoltam, tavaly meg, mielőtt megszületett volna a kistestvérem, azon járt az eszem, milyen lesz, ha eggyel többen leszünk a családban, hogy néz majd ki... Mostában odafigyelek órán, mert rájöttem, hogy jó odafigyelni, sokkal könnyebben készülök a dolira. Tanulni is kell, a képletek ismerete nélkül nem tudjuk kiszámolni a példákat. Mivel fodrász szeretnék lenni, nem kell a fölvételre készülnöm.

Anikó néha retteg a matekdolgozat előtt, de azt tanácsolja mindenkinek, aki szintén fél a dolitól, hogy tanulja meg az alapfogalmakat, gyakoroljon, és nyugodt lesz.

– Doliírás előtt el szoktam menni a keresztanyámhoz – meséli Anikó –, mert ő jól tudja a matekot. Igaz, a matektanár is újra elmagyarázza, ha valamit nem értünk, de én nem mondom, hogy nem értem. Így doliírás előtt mindig elmegyek a keresztanyámhoz, ő újra elmagyarázza, de így is néha kicsit félek a dolitól. Pedig megtanulom.

Arnold is néha elkalandozik matekórán, no nem a lányokon jár az esze, hanem a hobbián, a motorján.

– Nekem a motor az első – mondja Arnold. – Tavaly volt szimpátiám, de most nincs, hogy esetleg rá gondolhatnék. A középiskolás tesóm segít, ha esetleg órán elkalandozom. Ha nem figyelek oda, nem is érthetem. Néha még azt sem hallom meg, mikor a tanárnő kérdezi, ki nem érti.

Viktor úgy félhangosan elszólja magát: – A tanárnőt szeretem, de a matekot nem.

– Értem – folytatja –, de nem szoktam megtanulni, azt, amit kell. Inkább suflira írom föl doli előtt. Most azonban neki kell fogni a tanulásnak, mert közeledik a nyolcadik vége, én pedig középiskolába akarok iratkozni, mégpedig egészségügyire. Ott pedig van fölvételi. Lassan készülni kell...

Végezetül a tanárnő tanácsa: – Az a legfontosabb, hogy odafigyeljetelek órán, hogy megértsétek a tananyagot. Mindig tanuljátok meg, amit kell, így önbizalmatok lesz, s nem fogtok rettegni ellenőrző vagy dolgozatírás előtt!

Koncz Erzsébet

Földünk megmentői

Az idén a szabadkai Széchenyi István iskola hetedikes tanulói is részt vesznek a Székely Kapuk – Zöld Kapuk elnevezésű határon átvelő pályázaton, melynek témája a környezetbarát háztartás. A vándorkiállítás darabjait megalkotó kis csapat a Földünk megmentői nevet választotta magának. Rajzaikkal, makettjeikkel a Közép- és Kelet-Európa közösségi kultúra ápolásának és a környezettudatos közösségi élet társadalmi előmozdításának kiváló műhelye címért szállnak versenybe. A pályázaton egyébként nyolc ország általános és középiskolás diákjai vesznek részt, melynek célja, hogy elősegítsék az iskolák, pedagógusok és a gyerekek népművészeti hagyományokkal, közösségi kultúrával és környezeti neveléssel kapcsolatos együttműködését. A nyeremény igen vonzó, a szerencsések utazásokon, kirándulásokon vehetnek részt.

A vándorkiállítás eddig megjárta a Peščara helyi közösséget, a Városi Könyvtár kiállítótermét, a Városháza előcsarnokát, illetve az iskolában is kiállítják majd a munkákat.

A kis csapat öt tagjával, **Tót Jevtić Valentinával, Dudás Laurával, Kovács Klaudiával, Sábity Glóriával és Sisa Eleonórával** a pályázatra való felkészülésről és a környezetvédelem fontosságáról beszélgettünk.

Laura szerint elég nehezen indult a készülődés, mert nem hittek benne, hogy munkájuk eredményes lesz,

– A kedv megvolt, de úgy gondoltuk, nem lesz semmi esélyünk másokkal szemben, viszont idővel egyre lelkesebbek lettünk. Az osztályból tizenhármán jelentkezünk a pályázatra, közösen találtuk ki a részleteket, és mindent együtt csináltunk. Novemberben összegyűjtöttük az ötleteket, a téli szünetben kezdtük megvalósítani őket, azután pedig szombatonként az iskolában, vagy valamilyenükknél összejöttünk és ott rajzoltunk. Én büszke vagyok az elkészült munkákra, szerintem a Veszélyben az élővilág, vagyis a jegesmedvés rajz sikerült a legjobban. Most már

úgy gondolom, ugyanakkora esélyünk van, mint másoknak, de akkor sem leszek csalódott, ha nem érünk el semmilyen eredményt. Majd jövőre még jobbak leszünk – jelentette ki magabiztosan Laura.

– Ez az első csoportos pályázat, amin részt vettem, remélem, hogy nyerünk is valamit. Nagyon élveztem ezt az egészet, mindenképpen érdemes volt belekezdeni, és a téma is fontos. Csupán két rajzba nem segitettem bele, de még a házikókon is csináltam valamit. Sokat dolgoztunk, szombatonként két-három órát az iskolában, meg a rajzórán egy keveset, és otthon is, még a rajztanáró is néha belesegített, a makettházakat pedig műszaki órán készítettük még egy-két éve, és most azokat újtottuk fel. A házak úgy kapcsolódnak a környezetvédelemhez, hogy csak környezetbarát anyagokat használtunk fel az elkészítésükhöz, fát, ágakat, köveket, kagylókat, szalmát, még igazi ház is készülhet ilyen anyagokból. Szerintem nagyon jól sikerültek a makettek, a rajzok közül pedig a jegesmedvés lett talán a legjobb.

Valentinának nagyon fontos a környezete, és a mindennapokban is igyekszik ügyelni arra, hogy megőrizze azt.

– Amikor megtudtam, hogy lesz ez a pályázat, azért jelentkeztem, mert szerettem volna hasznosan kitölteni a szabad időmet, meg a nyeremény is csábító, hiszen utazásról van szó. Én is a jegesmedvét ábrázoló képet szerettem a legjobban, az ötlet is tőlem származik. Sajnos nem tudok olyan szépen rajzolni, így főleg a festésben segitettem, de nagyon jó érzés, hogy részt vettem a munkában. Sok időt fektettünk bele, és nagyon jók lettek a képek, remélem, megállják majd a helyüket. Úgy érzem, ezekkel a rajzokkal hatni lehet az emberekre, ráébreszteni őket, milyen fontos a bolygónk megőrzése, viszont csak azoknál érünk el valamit, akik ezt egyébként is fontosnak tartják.

Klaudiának a környezetbarát háztartás működtetését bemutató, vagyis egy nagy fát

ábrázoló alkotás a kedvence, melynek készítéséből is kivette a részét. Már a készülődés elején biztos volt abban, hogy amellet, hogy jól fognak szórakozni, eredménye is lesz a munkájuknak.

– Sok időt töltöttünk együtt, nagyon jól elmult ez az idő, és sokkal szorosabb kapcsolat alakult ki közöttünk, megbarátkoztunk, és a környezetért is megpróbáltunk tenni valamit. Ha nem is nyerünk, nem leszek nagyon csalódott, mert mindenképpen megérte a munka és az idő, és talán néhány embernek felhívtuk a figyelmét a környezetre. Szerintem már azazal is sokat érhetünk el, ha nem dobáljuk szét a szemetet. Talán a munkánknak nagyobb lesz a hatása, ha egy helyen sok-sok rajzot mutatnak be, de minden attól függ, hogy az emberek hogyan vélekednek erről – állította Klaudia.

Glóriát a pályázat nyereménye kevésbé csábítja, fontosabbnak tartja a természet védelmét, ezért is jelentkezett, hogy részt vesz a vándorkiállítás előkészítésében. Amikor az iskolában műanyag palackokat gyűjtöttek, akkor is bekapcsolódott az akcióba.

– Fontosnak tartom az ilyen akciókat, és én is igyekszem odafigyelni a környezetemre. Nem vagyok nagyon ügyes rajzoló, de ahol tudtam, segitettem, az egyik rajzhoz pedig én adtam az ötletet is. Egyedül a házikókon nem csináltam semmit. A címtablón van egy mentőautó, a mentősök pedig hordágyon viszik a Földet a kórházba. Képletesen mi is a bolygó megmentői vagyunk, innen a csapat neve is. Nehéz volt összehozni ezt a kiállítást, nem is gondoltam volna, hogy befejezzük, mert sokat gondolkodtunk rajta, meg időbe telt, mire minden elkészült, de nagyon elégedett vagyok. Ha nyerünk valamit, az mindenképpen azt mutatná, hogy valamit elértünk ezzel a munkával. Sokan megdicsérték a rajzainkat, úgyhogy van esélyünk, de a lényeg, hogy sokan lássák őket – mondta Glória.

Sztojánovity Livia

Leánykérő dobolás

Ahol a folyót ártéri erdő kíséri, a madarakon kívül más állatokat is megfigyelhetünk. Kedveli a víz közelségét, az ott levő sűrűségeket és nádfoltokat a télire fehér bundába öltözött hermelin, különösen csatornák partján kerül élénk alkonyati órákban a pézsmapocok, és az erdőben vagy a Tisza mentén még meglevő galériaerdőkben a vadmacska friss nyomai sem keltenek meglepetést. Nem alusznak téli álmat a cickányok és az erdei egerek, de miután főként éjszaka mozognak, jelenlétükről szintén a nyomok alapján győződhetünk meg.

Ha vállunkra vesszük a hátizsákokat, és elindulunk, látni fogjuk, hogy a legzordabb időben is maradt élet a pusztán, a fák között is. Alig hagyjuk el a település szélső házait, károgó fekete madarak, vetési varjak lepik el az országutat. Minden ősszel nagy csapataik érkeznek a kelet-európai síkságok felől, hogy itt, Közép-Európa enyhébb éghajlatú tájain töltsék a téli hónapokat.

Nem válogatósak, mindent megesznek, ami csak eléjük kerül. A teherautóról vagy a szekerről az útra pergett kukoricaszemeket éppen úgy, mint az autó ablakán kidobott kiflivéget vagy almacsutkát. Boldogan repülnek a fán felejtett dióval, keresgélnek a pályaudvarokon a sínek között, de ott látjuk őket az istálló közelében, a gőzölgő trágyakupacokon is, ahol ugyancsak ehető táplálékreszecskek után kutatnak.

Mindig csodálattal adózom a vetési varjaknak és, persze, a többieknek – a verebeknek, a cinegéknek, az ökörszemnek és a zöldikének – is, hogy a rövid téli nappalokon is képesek annyi táplálékot találni, amennyi elegendő ahhoz, hogy a következő, éppen olyan rövid és zord naphoz átsegítse őket.

A napsütötte márciusi reggeli órákban már megcsodálhatjuk az öreg fák törzsén sütkérező, piros alapon feketén tarkálló bodobácsokat. Suszterbogárnak is hívják őket, de ez téves, mert nem a bogarakkal, hanem a poloskákkal tartanak rokonságot. Nem sokkal azután párzanak, hogy előbújtak, és a nőstények

nyek a talajba rakják petéiket. Később a lárvák már a kifejlett állatok társaságában figyelhetők meg.

Márciusban virágzik a tavaszi hérics; a pompás sárga virágok messziről szembe tűnnek. Sajnos, még a védett területeken is gyakran tapasztalni, hogy az arra járók letépik, azután valószínűleg a rövidke szárak miatt tíz méterrel odébb már el is hajítják őket. Sűrűn járják a héricseket a márciusban már repülő méhek. A virág kelyhében elmélyülten gyűjtögető rovarról jó felvételeket készíthetünk. Kora tavasszal virít a leánykökörcsin, valamivel később a fekete kökörcsin, duzzadó rügyek ülnek az út menti nyárfák ágain, barkák a kecskefűzeken, és az út menti sövényeket fehérbe öltöztetik a kékény virágai.

A tél végi erdő jellegzetes hangja a harkály dobolása. Elsősorban az öreg állományú erdőkben gyakori nagy fakopáncsot figyelhetjük meg, de dobol a mindössze veréb nagyságú kis fakopáncs is. Ez a valóban a dobpergésre emlékeztető hang az énekesmadarak területet védő és párt csalogató dalának felel meg. A harkály egy jól rezonáló, magas ágcsonkot választ, rákuponodik, és csórének hihetetlen gyors csapásaival idézi elő az említett hangot. A dobolás később, még áprilisban is folytatódik. A már párba állt hímek ritkábban, a még tojó nélküliek sűrűbben jeleznek. A fák között már a tél végén hangosan trillázik a csuszka, énekelnek a léprigók, és a hegyi patakok mentén csengő hangján megszólal a parányi ökörszem is.

Ha korán beköszönt a tavasz, az erdőkben, elsősorban a patakok mentén, március első felében már előbújik egy-egy foltos szalamandra. Hengeres teste fekete, rajta sárga vagy narancssárgás foltok díszlenek. A foltok elhelyezkedése és alakja más és más, így nincs két teljesen egyforma szalamandra.

Elsősorban éjszakai életmódú állatok, napközben inkább csak csendes esők idején láthatók. Ilyenkor lusta mozdulatokkal másznak az avaron. Nyugodtan tehetik, mert mirigyeik váladéka erősen mérgező, így természetes elenségük gyakorlatilag nincs. Mérgező volta miatt élénk színeik is figyelmeztetnek. Áprilisban vagy májusban párzanak. A nőstény kloakájával veszi fel a hím által lerakott spermatozoákat.

A lárvák a nőstény testében fejlődnek, ahonnan május végén vagy júniusban kerülnek a patak alkalmas részén, valamely kiömlősödés lassú folyású vizébe. A lárváknak jól fejlett kopolyájuk és két pár végtagjuk van. Számuk többnyire harmincöt-negyven, de akár hetven is lehet. Őszre alakulnak át, akkor lépnek a szárazra, és nem sokkal később megkezdik téli álmukat. A foltos szalamandra védett kételtű. Ha valaki fotózás céljából kézbe veszi, utána mosson kezét pataokban, mert a szembe jutó mirigyváladéka erős gyulladást okozhat.

Márciusban már tarka szőnyeget terít az avar az odvas keltike. A virágok felett kövér potrohú poszméhek repülnek, csattognak az erdei pintyek, és különösen az öreg állományú bükkösökben halljuk gyakran a kék galambok könnyen felismerhető, ismételt bűgő hangját. Az erdőszéleken sárgán virít a som, a gyertyános-tölgyesekben, de bükkösökben is nyílik a hóvirág, helyenként nagy sárga foltokat alkot a bogláros szellőrózsa.

Tavasz van, gyönyörű! Menjünk hát ki a természetbe és sétáljunk nyitott szemmel, messzelátóval, notesszel, fényképezőgéppel...

Sch. E.

ÁLLATKIRAKAT

Csacsi, Füles, Szamár

A szamár szó hallatán elcsépeelt sztereotípiák csengenek a fülünkbe: a Micimackóból ismert, mindig szomorú Füles, a „megy a juhász a számaron, földig ér a lába” rigmus, a „ha ló nincs, szamár is jó” közmondás, az ostobaság és a csökönyös-ség mintaképe, Shrek Szamara stb. Nincs még egy olyan háziállat, amelynek ilyen rossz társadalmi megítélése lenne. Pedig ez a kedves, hosszú fülű állat végigkísérte civilizációnkat, sokszor megsegített a nehéz helyzetekben, és mai korunkban ideálisan alkalmas arra, hogy kedvelt hob-

biállat legyen. A szamár kiváló beilleszkedőképessége miatt könnyen társítható más fajú állatokkal: lovakkal, kecskékkel, juhokkal stb. Viszonylag lassú fejlődésű, teljes kifejlődését 5-6 éves korára éri el, de jó tartásmód mellett 2-2,5 éves korban már kíméletesen nyergelhető, fogatható. A betanítás során mellőzni kell a durvaságot. Ha a gondozás során ezt betartják, a szamár szívesen dolgozik, nem szorul ütlegetésre, miként azt a néphit oly helytelenül véli.

Kedvencem

Kedvenc állatom a kutya. Nekem is van egy, a neve Cuki. Ő egy kislány, puli. Anya ismerőseitől kaptuk. Egy nap anyu és a nagyi elmentek titokban, hogy elhozzák őt. Mikor hazaértek, nagyon megörültünk neki. Hátravittük a helyére. A hátsó rész el van kerítve, az az ő lakása. Van egy háza, amit a nevelőapám csinált neki fából. Nagyon szeret benne aludni. A szőre lógó, fekete és kócos. A lába hosszú, a fülei alig láthatók. A farka vaskos. Nagyon okos, mert már pár parancsot meg is tanult, pl.: ül, maradsz, nem szabad, gyere, a helyedre, hozd ide és még egyet-mást. Mikor kiengedjük az udvarra, nem enged be senkit, de van egy rossz szokása, a szemtetét az ajtó elé hordja. Általában tejben áztatott maradékot vagy csontot kap. Van egy tüsis labdája és egy csipogós csontja, amit szeret rágszálni. Szerintem a nagyim és én vagyunk a kedvence, mert a nagyi ad neki enni, én pedig azért, mert sokat játszom vele és tanítom. A szeretetét úgy mutatja ki, hogy mikor meglát, elkezd ugatni és ugrál rám. Nagyon szeretek vele hancúrozni. Nekem ő a legédesebb és legszeretni valóbb kutyus.

Könyves Regina, Ada

Szókratész Vénusz

Az én kedvenc állatom egy verseny-ló. Az ő neve Szókratész Vénusz. Hároméves és Ausztriából hozták. Ő egy csődör. A szőre barna, a marmagassága száznyolcvanhat centiméter. A sörénye rövid. Nagyon gyors és nagyon nyugodt, szeret csipkogni. Zentán van, mert nálunk már nincs hely. Szereti a zabot és a sárgarépát. Ha futni szeretne, kaparja az istálló ajtaját. Egyszer elmentem Zentára, kivezettem, rátettem a hámat, befogtam a kocsiba, és indultunk. Én vagyok a kedvence, mert mindig ott vagyok nála. Azért szeretem, mert ő az első csődöröm.

Ginder Tamás, Ada

Kedvenc állatom

Az én kedvenc állatom a hörcsög volt, Ade sajnós, elpusztult. A testvérem és én hat-hét évesen anyuékkal vettünk két hörcsögöt. Én egy fehér, dundika lány hörcsögöt választottam, a tesóm pedig egy fehéresbarnás fiút. A későbbiekben nagy meglepetés ért, kiderült, hogy az enyém fiú, a tesómé pedig lány, de emellett még szerettem. A korukat pontosan nem tudtam leírni, de azt hiszem öt-hat évesek lehettek. A fiú neve Dundi, a lányé pedig Foltos lett. Az állatokat az újvidéki háziállatok boltjában vettük, de azt nem tudjuk, honnan származtak. Dundika szőre fehér volt. A nevét az alakjáról kapta, mivelhogy dundi volt. Nem voltak valami borzasztó nagyok. Egy picit rosszcsontok is voltak, mert mindent szétrágtak. Néha nagyon felmérgesítettek bennünket, mert legalább öt könyvet átrágtak. Különböző nagyon ügyesek voltak, mert volt nekik egy forgó kerekük, amelyen minden áldott nap futottak. A mi szobánkban laktak. Persze a hörcsögök egy terráriumban éltek,

ami forgáccsal volt kibéelve. Ebben volt a híres forgó kerék és egy házikó. Magokat, káposztát, répát, hörcsöggaját ettek. Úgy szaladgáltak állandóan, mint a mérgezett egerek, és mikor az egyik elpusztult, a másik elfogyasztotta. Az egyik legérdekesebb történetük az volt, amikor este lemásztak a forgó kerékről, a nagynéném meg éppen kint volt a folyosón. Megijedt a hörcsögtől, és felugrott a végére. Gabi megfogta Dundit és Foltost, berakta őket a terráriumba. Az én Dundikám természetesen engem szeretett, Foltos pedig Gabit. Azért szerettem Dundit, mert nagyon aranyos kis hörcsög volt. Sajnos mind a ketten elpusztultak.

Hényel Csenge, Ada

HOROG

Dévérkeszeg

Abramis brama (Linnaeus, 1758)

Ismeretőjegyek. Oldalról erősen lapított, magas testű hal. Hátvonalának íve nem egyenletes, félúton a fej és a hátúszó között egy kissé megtörik. Feje kicsi, orra rövid és tompán lekerekített. A szeme közepes nagyságú, a szája kicsi és félig alsó állású. Rövid hátúszójában 9, farkalatti úszójában 23–28 elágazó sugár található. Pikkelyei közepes méretűek, számuk az oldalvonalon 51–57. Az oldalvonal és a hátúszó között 12–13 hosszanti pikkelysor húzódik. A sorokon fölfelé haladva a pikkelyek mérete nagyon lecsökken, a felső sorokban már csak feleakkorák, mint az oldalvonal közelében. Páros úszói rendszerint szürkék. Legnagyobb keszegfajunk, fél méternél nagyobb testhosszt is elérhet.

Hasonló fajok. Legjobban a karikakeszeg hasonlít hozzá, de annak oldalvonala fölött csak 8–10 pikkelysor húzódik, és a sorokban fölfelé haladva a pikkelyméret kevésbé csökken. A laposkeszeg és a bagolykeszeg anélis úszója hosszabb, minimálisan 35 osztott sugarat tartalmaz. A sújtásos küsz farkalatti úszójában viszont csak 14–17 elágazó sugár van, valamint mell- és hasúszójának töve vörhenyes. A szilvaorrú keszeg szája teljesen alsó állású.

Környezet. A nagyobb folyók lassú, síkvidéki szakaszának jellemző hala, amelyet róla nevezünk dévérzónának. Megtalálható azonban már a paduczóna alján és a márnázónában is, a tavakban pedig

a dévérzónához hasonló népes állományai élhetnek. A nagyobb vizeket kedveli, ezért még a síkvidéki patakokból is hiányzik, de a kis folyók már megfelelnek számára.

Táplálék. Általában magányosan vagy kis csapatokban jár tápláléka után, nagyobb rajokban csak teleléskor tömörül. Főként fenéklakó gerinctelen állatokat fogyaszt, de kisebb mértékben planktonszervezetek és növényi anyagok is szerepelnek étrendjében.

Szaporodás. Ivarérettségét 3–4 éves korban éri el, ivása áprilistól júniusig tart. Az ikraszám egy-egy nősténynél 100–300 ezer, az ikraszemek átmérője 1,2–1,6 mm. Többnyire a nyílt helyek növényzetére ívik, de növények hiányában a parti kövekre és a sóderes mederfenékre is lerakja ikráját.

Elterjedés. Európai elterjedésű, a Pireneusoktól az Urál hegységig előforduló őshonos fajunk.

Jelentőség. A kifogott mennyiség tekintetében a halászatnak és a horgászatnak is egyik legjelentősebb zsákmánya. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy gyakori, másrészt nagyobbra nő, mint más keszgeféléink. Húsa szálkás, de jóízű, sütve és főzve egyaránt kedvelt.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Óda Csabához!

Csaba, Csaba, mért vagy te Csaba??
Minden panaszkunkra válaszod:
Ne gondolkodj rá, majd elmúlik!
Messzi vidékre hívtál minket,
S nem is sejtettük,
Milyen csodálatos fogadtatás vár ott minket!
Isten nyugosztalja „Májkül Dzséksont”,
Mindig szeretettel gondoltunk rá,
Fenséges étkeinkből mindig odaadón adtunk neki!
Na és a csodálatos mellékhelyiség,
A természet lágy ölén!
Köszönjük neked az új találmányokat,
A kapaszkodót és a bűntöböt!
Szegény mi, akik alatta szenvedtünk!
Bár örök életű vagy,
Éveid számából mégis vesztettél
A Gerzsonok által!
De tudjuk soha nem adod fel,
Soha nem akadsz ki rajtunk!
Elküldtél bennünket fát vágni,
Igaz, egy délutánunkba került,
De megérte!
A gyönyörű szavakban dús dalaid,
Mindig ébren tartottak minket,
S mikor azt mondtad takarodó,
Nekünk csak akkor kezdődött az élet!
Köszönjük a csodás élményeket, a sok nevetést,
A feledhetetlen pillanatokat
És végszóként még csak annyit:
KÖSZÖNJÜK, HOGY VAGY NEKÜNK!

Nagy Bernadett és Zsámboki Tímea

A keszegek bajnoka és a titokzatos szörnyike

A 14 fontos, azaz 6,35 kilogrammos dévérkeszeg a skóciai Castle Loch-ból került elő

Előrebocsátjuk, hogy amikor a címben keszegek bajnokát mondunk, akkor nem a legnagyobb dévérkeszegre, hanem a legnagyobbra növő keszgefélére gondolunk. A képen látható dévérnél ugyanis jóval nagyobbak is kerültek már horogra. De semmi kétség, hogy természetes halról van szó. Az észak-európai nagy tavakban viszont az ekkorák nem számítanak ritkaságnak.

Nektek is biztos szemet szűrt, hogy az alcímben a Skócia és a Loch szavak szerepelnek. Ezek hallatán azonnal az a bizonyos szörnyike, a Nessy jut eszünkbe, és a vele kapcsolatos híresztelések, amelyek menetrendszerűen a turistaidény kezdete előtt szoktak szárnyra kapni. Nem árt, ha tudjuk, hogy a „Loch Nessi-tó szörnye” megfogalmazás meglehetősen suta, hiszen a loch szó (ejtsd: lok) skót eredetű, jelentése tó vagy szűk tengeri öböl. Aztán a szörnyike kiléte is immár tisztázottnak tekinthető. Bebizonyosodott, hogy a gyanús eredetű fényképeken látható fűrészes sárkányfarok (melyet a Nessy-nek tulajdonítanak), nem más, mint a

közönséges tok hátvértjei. A közönséges tok a mi kecségénknél tengerben élő, ivás végett édesvízbe járó, nagyra növő rokona. Aztán ha a pihent agyú tréfacsinálók a képből csak a hátrészét ragadják, és ezt közlik, megvan a szenzáció. A valós világhoz ragaszkodók ennél sokkal jobban kedvelik a 14 fontos zsákmányt. Még akkor is, ha „csak” dévérkeszeg.

Közönséges tok. Látszik, hogy hal...

...de ha csak a hátát nézzük

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Március 18.

Ma Sándor, Ede, Alexandra, Nárcisz napja van.

Alexandra

A görög, latin eredetű Alexander férfinév női párja. Jelentése: harcra kész, az embereket oltalmazó.

Nárcisz

Görög eredetű név, a Narcisszusz férfinév női párja. Jelentése maga a virág.

1584. március 18. (426 éve történt)

Moszkvában 53 évesen meghalt IV. (Rettegett) Iván. 1553-tól Moszkva nagyhercege, majd 1547. I. 16-tól minden oroszok cája volt. Kormányzását brutális kegyetlenség és szigor jellemezte, kortársai ezért nevezték Rettegettnek. Létrahozta a központilag irányított orosz birodalom alapjait (egységes törvénykönyvet adott ki, megszervezte az állandó katonaságot).

1959 (51 éve történt)

Párizsban megszületett Luc Besson rendező, forgatókönyvíró, producer (Metró; A nagy kékség; Leon, a profi; Az ötödik elem; Taxi; Wasabi; A szállító).

Március 19.

Ma József, Bánk, Jozefa napja van.

József

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Isten tegyen a most született gyermekhez, Jahve gyarapítson.

Bánk

Régi magyar személynév, a Bán név kicsinyítő képzős származéka, mely a bán méltóságnévből származik.

2001. március 19. (9 éve történt)

Szent József ünnepe: az ácsok és az otthonot alapítók védőszentje. Szent József az 1. században élt ács, Szűz Mária jegyese és Jézus nevelőapja volt.

1848 (162 éve történt)

Megszületett Wyatt Earp sheriff, akit az életét több film is feldolgozott.

Március 20.

Ma Klaudia, Irma, Alexandra, Mór, Hubert, Csák napja van.

Irma

Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltozataival, az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmin germán isten nevéből származik. Jelentése: Irmin istenség. Más magyarázat szerint a germán hermion néptörzs nevéből való.

Csák

Török magyar eredetű név, származhat azonban szláv személynévből is. Jelentése: ütt.

1894 (116 éve történt)

Meghalt Kossuth Lajos szabadságharcos, államfő.

1727 (283 éve történt)

Meghalt Sir Isaac Newton angol fizikus, matematikus és csillagász, a gravitáció, a tömegvonzás, a mechanikai alaptörvények felismerője.

Március 21.

Ma Benedek, Gergely, Bánk, Bence, Nikolett, Miklós napja van.

Benedek

A latin Benedictus névből származik. Jelentése: áldott.

Nikolett

A görög Nikolaosz (magyarul: Miklós) férfinév francia eredetű női változata.

1887. március 21. (123 éve történt)

Megszületett Kassák Lajos költő, író, képzőművész, a magyar avantgárd legjelesebb képviselője.

1935 (75 éve történt)

Hivatalosan megváltozott Perzsia sok évszázados elnevezése, ekkor lett Irán, 1979 óta pedig Iráni Iszlám Köztársaság.

Március 22.

Ma Beáta, Lea, Izolda, Csilla, Katalin, Vazul, Filemon napja van.

Izolda

Kelta, germán, német eredetű. Jelentése: vas, tevékenykedni, rendezni.

Vazul

A Bazil név régi magyar Wazul formájából származik. Az írott névformának a helyes kiejtése Vászol, Vászoly lett volna.

1457 (553 éve történt)

Megjelent az első nyomtatott könyv, a Gutenberg-biblia.

1886 (124 éve történt)

Budapestben megszületett Darányi Kálmán, aki 1936-tól 1938-ig Magyarország miniszterelnöke volt. Nevét viselte újdíjelen a Darányi-Telep (ma egyszerűen: Telep) városrész.

1951. március 22. (59 éve történt)

Salzburgban meghalt Almásy László Ede autóversenyző, pilóta, Afrika-kutató, felfedező. Felfedezte a Zarzura oázist, feltárta a Líbiai-sivatag addig ismeretlen fennsíkját, a Gifl Kebirt. A történelem előtti korból származó sziklafestményeket talált az Uvainat-hegység barlangjaiban. 1935-ben egy olyan Nílus-szigeti törzsről tudósított („magyarabok”), mely azzal a hittel tartotta magát magyarnak, hogy őseiket a 16. században Szulejmán szultán telepítette oda az osztrákok országából. Nevét a térképen a sivatag belsejében álló hegy, a Dzsebel Almásy őrzi. Emléke nem csak a magyarokban él tovább, hiszen a kilencszeres Oscar-díjas, Az angol beteg című film róla mintázott sivatagkutató főhőseként is világszerte megmarad.

Március 23.

Ma Emőke, Ottó napja van.

Emőke

Régi magyar név 19. századi felújítása -ke kicsinyítő képzővel. A régi emő szó jelentése szopó csecsemő, anyatejjel táplált újszülött.

Ottó

A német Otto névből származik. Ez az Ot- kezdetű, germán eredetű nevek önállósult becézője. Jelentése: birtok, vagyon.

973. március 23. (1037 éve történt)

Géza fejedelem képviselőjében 12 előkelő magyar vesz részt I. Ottó Quedlinburgban rendezett húsvéti ünnepségein. Ezzel elkezdődött a magyarok beilleszkedése a nyugati, keresztény társadalomba.

1897 (113 éve történt)

Eperjesen (ma: Presov, Szlovákia) megszületett Hamvas Béla filozófus, esszéista, író, fő művei: A magyar Hüperion, A bor filozófiája, Őt meg nem tartott előadás a művészetről.

Március 24.

Ma Gábor, Karina, Ella, Katalin, Gabriella, Simeon napja van.

Gábor

Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy Isten erősnek bizonyult. Az evangéliumok és a hagyomány szerint Gábor arkangyal Isten küldönce. Azt a napot, amikor Gábor arkangyal megvitte a hírt Máriának, hogy születendő gyereke lesz a megváltó, angyali üdvözlésnek tartják, a nap neve pedig gyümölcshordó Boldogasszony napja. A néphagyomány szerint ekkor kell elkezdenni a fák oltását a bő termés érdekében. Az iszlám úgy tartja, hogy Gabriel (Gibril, Dzsilril) az Igazság szelleme, aki lediktálta Mohamednek a Koránt.

Karina

Olasz, görög, német, svéd, dán eredetű. Jelentése: csinos, becses.

1874 (136 éve történt)

Budapestben megszületett Harry Houdini (eredeti néven: Weisz Erik), mágus és szabadulóművész.

1882 (128 éve történt)

Heinrich Hermann Robert Koch német természettudós felfedezte a tuberkulózis (TBC, tébécé) baktériumát. Kidolgozta a baktériumok tisztázott tenyésztésének előállítási módszerét, a baktériumok tárgylemezen történő festését, meghatározta a bakteriológiai állatkísérletek alapelveit. Felfedezte az anthraxbaktérium spóráképzését, a tuberkulózisbaktériumot (1882) és a koleravibriót (1884). Elsőként figyelte meg a staphylococcus (1878) és a pneumococcus (1881). 1905-ben Nobel-díjjal tüntették ki.

Ablak a világra

A televízió ma már megtalálható minden családban: befurakodott a nappaliba, a hálószobába, és van, ahol a konyhába is. Otthon szabad időnk nagy részét a képernyő előtt töltjük, hiszen hozzáférhető, olcsó, kényelmes és szórakoztató. Televíziót mindenki néz. Nem kétséges, hogy befolyással lehet gondolkodásunkra és a világról alkotott képünkre, hiszen rengeteg közérthető, szemléletesen bemutatott információhoz jutunk a műsorok által. Távoli tájakat, eseményeket varázsol a szemünk elé, akár megtörténésük pillanatában is. Mondhatjuk, a televízió ablak a világra. Kitalált történeteket illusztrál, és élethűen mutat be. Képes elhíttetni velünk nem létező dolgokat, és képes kiragadni minket a valóságból, néhány percre elfeledtetni velünk a problémáinkat. De képes arra is, hogy a világot úgy tárja elénk, hogy az tele van szörnyűségekkel, veszedelemmel, csalással, hazugsággal.

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola tanulói: a hetedikes **Ördög Valentina**, **Horvát Martina**, a hatodikos **Acsai Balázs**, **Bertók Izabella**, az ötödikes **Torma Ramóna** és **Fehér Nikolette** elmondják nekünk, mennyi időt töltenek a képernyő előtt, mi mindent néznek meg.

Nagyon elfoglaltak a petőfisek, csoda, hogy jut idejük tévészésre is.

Ördög Valentina szépen rajzol, Skrabány Viktor festőművésznél tanul, szeret olvasni, kompizni, de nem veti meg a jó, humoros filmeket sem.

– Szívesen nézem a sorozatokat – kezd a mesélésbe Valentina. – Mivel már elmúltam 12 éves, nézhetem őket szülői felügyelet nélkül is! A humorosakat kedvelem, mégpedig a Született feleségeket. Csak az nem tetszik, hogy a régi epizódokat ismétlik. De azért megnézem, mert nagyon tetszik a humor, meg a szereplők szép helyen, a Lila akác utcában laknak, szépen öltözködnek, s mindig valami érdekesség történik. Mert minden epizód különálló. Az nem jó, hogy nagyon későn kezdődik. Kihasználom az időt, addig rajzolok, kompizok, csetelek a barátaimmal, barátnőimmel... Az akcióvígjátékokat is megnézem. De naponta nem ülök a tévé előtt 1-2 óránál többet.

Ramóna Valentina modellje. Ez is sok időt elvesz, meg a zeneiskola. Zongorázni tanul.

– Azért marad időm tévészésre is – jelenti ki Ramóna. – Szeretek modelkedni, mert végül is a tanár úrtól kapok majd egy képet. Szeretek tévézni, főleg az akcióvígjátékokat kedvelem. Olyanokat, ahol az állatok megmentik a gazdit. Meg a rejtett kamerát is

megnézem, ha éppen ráakadok. Mindig nézem a Miami helyszínelőket. Kedvelem a rajzfilmeket, különösen szombaton, vasárnap délelőttöként nézem, mikor ráérek. A Vacsoracsata és a Hal a tortán is a kedvenc műsoraim közé tartozik, ahol a nagy sztárok mutatják be főzési tudományukat, meg persze pazar lakásukat. Tetszik, mikor valamelyik nemzet ételét készítik el. Legutóbb szerb nemzeti eledeleket láthattunk. Szeretem a zongorahangversenyeket, ilyenkor, télen a jégáncot nézem...

Martina nemcsak a szórakoztató filmeket néz, hanem a Discovery és National Geographic tudományos adásait is kíséri.

– Különösen azok az adások tetszenek, amelyekben arról van szó, hogy az állatok hogyan mentik meg a gazdáikat. Kedvenc sorozatom a Doktor House, melyet a TV2-n nézek. A főszereplő egy hatalmas kórházban gyógyítja a betegeket. Nagyon jól diagnosztizál, és sikeresen gyógyítja a legkülönbözőbb betegségeket. Az akcióvígjátékokat is kedvelem, mert humorosak, s mindig happy enddel végződnek.

– Én is nézem a Diskoveryt és a National Geographic csatornák adásait – veszi át a szót Balázs. – Különböző dolgok érdekelnek, például a túlélési technikák a A túlélés törvényeiben... A legújabb filmeket is megnézem. A bátyám Szabadkán jár középiskolába, DVD-en vagy hard disken hozza a filmeket, s hétvégén mozikunk. Már láttam az Avatart. No nemcsak tévézek, szeretek rajzolni, olvasni, számítógépezni. Csetelek a tesómmal.

Nikolettenek sincs sok ideje a rajzoktató, olvasás, tanulás, számítógépezés mellett tévézni, de azért ő is megnézi a számára jó filmeket.

– Apukám mellett már kiskoromban megszoktam – meséli Nikolette –, hogy minden nap olvassak valamit. Így én már a hatodikos házi olvasmányokat is elolvastam, ugyanis a szüleimnek mind megvannak ezek a könyvek. Én is láttam már az Avatart, meg a sorozatokat is megnézem. Legjobban a szerelmes filmeket kedvelem.

De, hogy Izabellának a sok gyakorlás mellett tévészésre is jut ideje, az kész csoda! Arról már olvashattatok a Jó Pajtásban, meg az Újvidéki Televízió is beszámolt róla, hogy a párizsi zongoraversenyre készül.

– Igen – magyarázza Izabella –, sok időt elvesz a gyakorlás meg a tanulás, de azért jut arra is, hogy megnézzem a kedvenc filmeket az Animal Planeten a Föld legviccesebb állatait. Jó dolog a tévé, sok újdonságot megtanulhatunk. A zenés műsorokat is kedvelem, nemcsak a hangversenyeket, a Nóta Tévét: a slágereket, nótákat is szeretem. Ha Eddie Murphy szerepel valamelyik filmben, azt biztosan megnézem.

– Nekem is a kedvenc sorozatom a Született feleségek – jelenti ki K. Valentina. Szeretem az olyan adásokat is, amelyekből tanulhatunk is. Ilyen a Sebestyén Balázs vezette műveltségi kvíz, a Széf. Minden adást megnéztem, s én is megpróbáltam felelni a kérdésekre. Azért válogatás nélkül én sem nézek meg éppen mindenféle műsort.

K. E.

Egy érdekes biológiaóra

A 7. osztály biológiából az egészséges táplálkozásról tanult. A tanulónak beszámolókat, posztereket kellett készíteni arról, hogy hogyan kell egészségesen táplálkozni, valamint korunk betegségeiről: az anorexiáról, bulimiáról és a túlzott elhízásról. Bačkalić Alexandar beszámolója után teljes órlesű lisztből készült, házilag sült kenyérral, valamint céklasalátával és lencsepástommal vendégelte meg osztálytársait. A fáradt és éhes társaságnak nagyon tetszett az ötlet, így az óra utolsó percei jóízű falatozással teltek.

Nánási Andrea,

7.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A diákszínpad tagja lettem

Mindig is szerettem szavalni. Részt vettem néhány szavalóversenyen is, párat meg is nyertem.

Tavaly az öcsémmel felléptünk a Petőfi-szavalóversenyen. Az öcsém nagyon jól szavalt, ezért felajánlották neki, hogy kapcsolódjon be az Újvidéki Színház Színes Szilánkok diákcsoportjába. El is kezdett járni a próbákra, de nekem kellett kísérgetni, nehogy eltévedjen, nehogy valami baja essen. A színészkedés nekem is nagyon megtetszett, ezt a diákszínpad vezetői is észrevették. A dolognak az lett a vége, hogy engem is bevettek a csapatba. Folytak a próbák, és egyszer csak azon kaptam magam, hogy a készülő darabban én vagyok az egyik szereplő.

Az előadás címe: Állati éjszaka. Nézzétek meg, állati jó!

Hamad Amir,

5.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A telepi könyvtár vendégei voltunk

A Városi Könyvtár telepi Petőfi Sándor fiókkönyvtárának voltak vendégei február 10-én iskolánk alsós és felsős tanulói. Bálint-napi alkalmi műsort készítették, verseket, szerelemmel kapcsolatos idézeteket, dalokat adtak elő az olvasóteremben megjelenő közönségnek. A szereplőket és az elsőöket Brkić Magdolna könyvtárosnő ingyen tagosította be a könyvtárba, a többiek

Szeretek színészkedni

Másodikos voltam, mikor megismerkedtem az Újvidéki Színház néhány színészeivel. Azt tanácsolták, hogy jelentkezsek a diákszínpad csapatába.

Sosem felejttem el az első napot. Akkor csak ismerkedtünk. Egy fura kalap ment egyik gyerektől a másikig. Akinek éppen a fején volt, annak be kellett mutatkoznia. Később más játékokra is áttértünk, de azokra már nem emlékszem.

Most már hatodikos vagyok, és még csak most készült el az első darabunk: az Állati éjszaka. Az előkészületek izgalmasak, de egyben nehezek is voltak, hiszen gyakorolnunk kellett a szövegeket, ki kellett dolgoznunk a jeleneteket. Időközben új gyerekek is csatlakoztak hozzánk, így ki kellett bővíteni a szöveget, új állatokat kellett beiktatni az „állatkertbe”.

Nagyon szeretek a foglalkozásokra járni. Ezúttal köszönetet mondok mindazoknak, akik segítettek az előadás elkészítésében, és azoknak, akiknek volt türelmük velünk foglalkozni.

Javorán Anna,

6.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Vasarely-kiállítás

Az újvidéki Vajdasági Kortárs Művészet Múzeumában január végén nyílt meg Victor Vasarely gyűjteményes kiállítása. A 20. század kortárs művészetének, az op-art világhírű mesterének 140 eredeti grafikája és 20 objektje volt látható első ízben itt Újvidéken. Iskolánk felsős tanulói is megtekintették e rendkívül érdekes kiállítást. Arról faggattuk őket, hogy milyen élményekkel gazdagodtak, mi a véleményük a látottakról.

B. Ági: Nekem nagyon tetszett. Anyira, hogy amikor hazamentem, kedvet kaptam a rajzolás-hoz. Megpróbáltam utánózni a látott képeket. Sajnos nekem nem nagyon sikerült. A zebra lenyűgözött.

M. Krisztián: Nekem is nagyon tetszett, legjobban azok a képek, amelyeken egy nagyobb négyzet sok kis négyzetből áll. Érdekes volt, mert nem lehetett eldönteni, hogy a nagyból hiányzik-e egy darab, vagy kiáll belőle valami...

C. Peti: Nagyon tetszett, különösen a zebrák. Érdekes volt, hogy a képeket többféleképpen láthatjuk.

M. Dávid: Érdekes volt, megtudtam, hogy három dimenzióban is lehet festeni.

P. Dorotea: Ilyen képeket még nem láttam. Nagyon érdekesnek találom a fiatalkori rajzait pl. a rózsás, papagájos, piros képet. Tetszett a munkásságáról szóló vetítés is.

N. Andrea: Nem mindennapi élmény ilyen festményeket látni. Nekem is a zebrák tetszettek legjobban. Remélem, hogy én is készítek egyszer majd ilyen érdekes alkotásokat.

Olajos Teodóra,

8.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

pedig kedvezményben részesültek. A gyerekek miután megkapták tagsági könyvecskéjüket, megnézhatték a könyvtárban lévő újságokat, folyóiratokat, kedvükre válogathattak a polcokon lévő könyvekből. A kellemesen eltöltött idő után mindenki nehezebb táskával indult haza: magával vitt egy kis olvasnivalót is.

Nánási Andrea,

7.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Korcsolyázni voltunk

Az elsősök nagyon megörültek, amikor a tanító néni közölte velük, hogy elviszi őket korcsolyázni az Újvidéki Vásárnál lévő korcsolyapályára. Robi és Leonárd már jártak itt, és jól is tudnak korcsolyázni, viszont Jovana, Dániel és Attila először álltak a jégre. A koritanárnő segítségével ők is gyorsan megtanulták a korcsolyázás alapjait. Mindenki nagyon élvezte, hogy kedvre csúszkálhatott, de még inkább azt, hogy csak ők ötven és a tanító néni birtokolhatták az egész pályát. Sajnos csak kétszer tudtak elmenni, mert időközben befejeződött a koridény. Jövőre majd időben megszervezik a látogatásokat.

Olajos Teodóra,

8.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Műkorcsolyázás

Hogy hogyan is kezdődött? Hároméves voltam, mikor egyszer elmentem anyuval, a barátnőjével és annak lányával a Vojvodina Sportközpontba egy kis sétára, illetve a kirakatokat nézegetni.

Mivel tél volt, nyitva volt a korcsolyapálya is, így ezt is megnéztük. Mi lányok mindjárt ki is akartunk próbálni, milyen is a jégcsúszkálni. A barátnőm nem nagyon szeret új dolgokkal kísérletezni, így ő inkább a korlát mellett ácsorgott, míg én mindjárt a pálya közepére indultam, megmutatni az embereknek, mit tudok. Persze amellet, hogy szeretek az események közepontjában lenni, nem nagyon tudtam mást, mint egy-két lépést tenni. Nagyon sokszor elestem, jól meg is mosolyogtak, de nem adtam fel, a váltás végéig gyakoroltam. Mára már nagyon jól megtanultam korizni, most már elismeréssel nézik, hogyan siklok a jégen. Az idén kezdtem el komolyan foglalkozni a korcsolyázással. Megtanultam már sok érdekes gyakorlatot, különös figurát, és remélem hamarosan bekerülök a művészi korcsolyázással foglalkozók csoportjába.

Szeretném, ha pár év múlva versenyeznék is, és szép eredményeket érnék el.

Bálics Ágnes,

6.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

RÜGYFAKADÁS

Pocsék vagyok, fantasztikusan pocsék

Én vagyok én, te vagy te, mindketten pocsékok vagyunk.
Én vagyok csúnya, én vagyok ronda, én vagyok rossz, és nem tehetek róla.
Kék a szemem, sötét a hajam,
fehér vagyok, mint a halál.
Pocsékabb már nem is lehetek.

Kamasz vagyok, csúnya vagyok, ez az én végzetem.
Csak az vigasztal, hogy itt vagy te nekem.
Mégsem vagy igazi.
Lapos vagy, és ugyanolyan pocsék, mint én.
Kék a szemed, sötét a hajad, fehér vagy, mint a halál.
Nem tehetünk róla.

Csak akkor jelensz meg előttem,
mikor mosakszom, és mikor fészülködöm,
mégis állandóan utánozol.
Én vagyok én, te vagy te, mind a ketten pocsékok vagyunk.

Boszik Árpád, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Téli táj

Egy délután sétálni mentem. Dermesztő hideg szél fúj, amely magával ragadta a kémények fekete füstjét.

Nagy pelyhekben hullott a hó, s betakarta az egész falut. Fehér lett a táj, s az gyönyörű ilyenkor. A hideg hótakaró ropogott a lépteim alatt. Fent a fehér hófelhőkből kövér pelyhek hullottak rám. Némelyek egy darabig táncoltak a szemem előtt, majd leszálltak megpihenni. A fák kopár ágai fehér ruhát öltöttek magukra. A piros háztetők is elrejtőztek előlem. Mintha az egész területet ezüst borította volna. A természet ilyenkor pihen. Gyerekszivaj töltötte meg élettelle a falu utcáit. Az udvarokból kalapos hölgyek üdvözöltek. Később traktorzúgásra lettem figyelmes, majd megjelent a traktor hat-hét szánkót húzva maga után. A gyerekek izgatottan sikoltottak. Sok diák nagyban hógolyózott, amiből nekem is szántak egyet-kettőt. Néhány lakó szorgosan tisztította a havas járdát. Ez a séta csodálatos volt.

Amikor hazaértem, a kutyám úgy megugatott, mint egy sosem látott idegent. Lehet, hogy hóembernek nézett?

Gulyás Klaudia, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Megyek az utcán

Megyek az utcán, lassan,
Nehogy meghalljanak.
De most már hiába,
Lépteim látszanak.

Megyek az utcán,
S esik a hó,
Mindent belep.
Lassan betölti lépteimet.

Követ a szél s a hó engemet,
Vigyáznak rám,
Mivel az esti harangszó
Is elkondult már.
Én csak lassan ballagok tovább.

Molnár Mária, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Tél a folyón

Téli napon jegesen folyik a Tisza.
A kikötőben a halász utolsó sörét issza,
Majd betevő falatért csónakjába száll vissza.
Hálóit egymás után gyorsan húzza,
Hótól fehér szegénynek a bajusza.

Volford Dávid, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Felejtethetetlen éjszaka

Egy téli este a szobámban pihentem, mert egész nap kint voltam a hóban, és nagyon átfáztam.

Mikor elindultam, álomban is kint voltam a gyerekekkel. Egy hóembert építettünk, s a hóember életre kelt, és játszott velünk. Nagyon sokat hólabdázunk és nevtünk. A hóember egy nagy sóprút fogott a kezében, néha még meg is zavart bennünket a sóprúval. Megkértük a hóembert, hogy szánkózzunk. A hóember húzta a szánkót, mi meg rajta ültünk. A hóember csak úgy csúszott a hóban, mi meg jól nevtünk. Mikor visszaértünk a nagy szánkózásból, megkért bennünket, ne menjünk be, mert ő nem akar egyedül lenni. Hát akkor még játszottunk vele. De már nagyon fáztunk, és álmosak is voltunk, és be szeretnénk volna menni a melegre. A hóember könyörgött, hogy ne menjünk. Én megsajnáltam, és velem jött a meleg szobába. A melegben a hóember rosszul érezte magát, de nekem jó volt. Én lefeküdtem az ágyamba, a hóember meg a kandalló mellé állt. Reggel, mikor felkeltem, mindjárt az ablakhoz mentem, megnézni a hóembert. De nem volt ott a helyén. Kerestem, hát a kandalló előtt egy víztócsát és egy sóprút találtam. Elgondolkodtam, hogy valóban megtörtént, amit álmodtam?!

Pedig a hóember nem szokott hólabdázni, szánkót húzni és játszani. Ezt az álmot sohasem felejttem el. És egy gyerekkori emlékem lesz a hóemberről.

Újházi Denisz, 6. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Évszakok a Kiserdőben

Az én kedvenc helyem Pacséron a Kiserdő. Sokat járunk oda a családdal és a barátainkkal is. Minden évszakban újra meg újra feltérképezzük a terepet.

Mindig más-más arcát mutatja az erdő. Tavasszal újjáéled a téli pihenő után. A fák közt végigfutó patakocskában is ficákolni kezd az élet. Ezt kihasználva horgászni szoktam, közben hallgatom a madarak füttyét. Nyaranta piknikezni járunk ki ide a szüleimmel. Ezeket az alkalmakat nagyon szeretem, mert ilyenkor mind együtt vagyunk. Szalonnát sütünk, pihenünk, beszélgetünk, vagy egyszerűen csak sétálunk egy hatalmasat az árnyat adó fák alatt.

Ősszel sem feledkezem meg sem a Kiserdőről, sem az erdő lakóiról. Elképedek azon, mennyi állatka él itt. Még az avarban is rovarok, tücskök, hangyák sokaságát figyelhetem meg. És míg a tücskök ciripelését vagy a hangyák vándorlását figyelem, az is eszembe jut, hogy a patakocska halai is sokat változtak, mióta utoljára láttam őket: nagyobbak lettek.

De látom ám az emberek nyomait is! Sajnos ezek a nyomok azt mutatják, hogy sokan még mindig azt hiszik, személtelakónak használhatják ezt a kedves helyet.

Télen azonban minden érintetlen és tiszta. A jégen gyerekek csúszkálnak. Tőlük nem messze pedig cinkék csapata a kitett madáretetőknél szalonnát és magokat eszik.

Legyen bár tél vagy nyár, vagy bármilyen évszak, ezen a helyen mindig örömet szerez nekem a természet szépsége.

Szél Ádám, 6. osztály, Moša Pijde iskola, Pacsér

Gyórfi Tihamér szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

A nagyot mondó veréb

Egy téli napon, amikor annyi hó leesett, hogy mindent fehérség borított, a gyerekek hóembert építettek.

Egy kis veréb épp arra repült másnap reggel, és a hóember azt mondta neki:

– Segíts nekem, verebecske, az egyik szemem elveszett, így nem láthatom az egész világot, csak a felét.

A veréb nagyon megijed, és azt sem tudta, hogy mit csináljon, de azért segített a hóemberen. Szétnézett egy kicsit, és meg is találta a kis széndarabkát, ami megmentette a hóember életét. A pirinyó madárka rögtön az erdőbe sietett, hogy elújságolja ezt a dolgot az erdő fiának, Kuglinak. A fiú elment, hogy megvizsgálja a dolgot, de amikor odament, a hóember meg sem mozdult. Kugli hazugnak kiáltotta ki a verebet, mivel ilyen hülyeséget nem állíthat senki, hogy egy hóember beszél. El is mentek az erdei bíróságra, ahol a medve bíró elítélte és tömlöcbe záratta a verebet. Szegény hiába is mentegetőzött, nem használt semmi. Másnap a medve sétált a parkban, és látta, hogy a hóember tényleg él. Rögtön kiengedte a verebet, és bocsánatot kért tőle, majd lekiabálta Kuglit, hogy szégyenbe hozta az erdő állatai előtt.

Megfogadta, hogy legközelebb ő is kivizsgálja a dolgokat, és azután ítél.

Juhász Krisztina, 6. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Csillagok, csillagok

*Csillagok és kerek, megáll tőlük az eszetek.
Annyi titkot rejtenek, annyi mindent jelentenek.
Néha az egyetlen, kiből a reményt leled.
Ha barátaid nincsenek, ők talán segítenek.*

*Szerencséd, ha elveszted, ott lesznek majd
Mikor mindenki elhagy, ők veled maradnak.
A jövőben nehéz út vár rád,
De ők melletted lesznek egy életen át.*

*Ha rosszul vagy, s fáj a szíved,
Ha becsaptak, megcsaltak és elhagytak.
Ők majd segítenek,
És támaszt nyújtanak.*

*Igen, tudom, most nehéz neked.
Gondolod, hogy egyetlen vagy, kit nem szeretnek.
De egy idő után majd rájössz,
Hogy voltak, akik szerettek.*

Mester Ramóna, 7. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Levél távol élő nagyszüleimnek

Kedves Nagyapa és Nagymama!

Rég találkoztunk, ezért elhatároztam, hogy írok az idén történt eseményekről. Beköszöntött a tél, s ezzel betöltöttem a tizedik esztendőmet. A szüleim élményfürdőben töltött két nappal és egy lappal leptek meg. A szülinapomat egy pizzériában tartottam meg. Nagyon jól éreztük magunkat, és sok-sok szép ajándékot kaptam. Telelően is jártam. Anyukámmal Jahorinára utaztunk. Ott sok hó hullott. Siettem, szánkóztam. A havas tájakban gyönyörködtem. Kár, hogy nem lehettem velünk!

A szüni idő elteltével újra elkezdődött a sulis. A rengeteg tanulás közben jöttek egy kis kikapcsolódások. Télüzést tartottunk az iskolában. Kiszebábót is készítettünk. Kisze Marinak neveztük el. A szemeinek és a szeplőinek én voltam a szerzője. Kolompoló eszközöket is vittünk. A Sugárúton keltettünk éktelen nagy zajt. A bábót utolsó sétájára vittük. Amikor visszaértünk a suliba, Kisze Mari alá gyújtottunk, és azt hajtogattuk: „Győzzön a tavasz, vesszen a tél!” Aznap még fánkot is ettünk. Hajni anyukája és Vukov Johanna nagymamája sütötte. Finom volt.

Milyen az élet Kanadában? Jól vagytok? Hiányzom? Mikor találkozunk? Már alig várom azt a napot!

Szeretlek benneteket! Hiányoztok! Sok-sok puszt küldök!

Ui.: Nagyon szépen köszönöm a születésnapú üdvözlőlapot!

Puszt benneteket ünökök: Mia

Szabadka, 2010. február 23.

Bencun Mia, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Tavasz

*Az ágakon a bimbók rügyeznek,
A madarak a fákon csicseregnek,
A virágok kinyílnak,
Amikor eljő a tavasz.*

Hényel Csenge, Apró Réka, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Eljő a tavasz

*A hó elolvad, a hóvirág elhervad,
S ez a fehér világ eltűnik.
Másnap kisüt a nap,
És a gyerekek vidáman játszanak.*

Sirovica Krisztina, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A nagy beszélgetés

Úgy emlékszem az esetre, mintha tegnap történt volna, pedig ötödikben esett meg.

A folyosón egyik vitatkozásom verekedésbe torkollott. Azonnal leküldtek az osztálytársammal az osztályfőnökhöz. Miután részletesen elmeséltünk neki mindent, úgy éreztem, hogy túlzott hidegvérrel mondta:

– Az osztályfőnöki órán megbeszéljük.

Nagyon megijedtem! Általában várom az osztályfőnöki órát, de most bármit megtettem volna, hogy elkerüljem! Mikor eljött az osztályfőnöki óra, jobban izgultam, mint a dolgozatok előtt! Először csak megbeszéltük a jegyeket, utána a tanár úr próbálta tanulásra bírni a tanulást kerülő diáktársaimat. Mikor azt hittem, hogy megúsztam az egészet, a tanár úr a nevemet mondta:

– Tamás! Mi is volt az a verekedés Gyulával?

– Nagyon sajnálom, már tudom, hogy nem megoldás a verekedés – mondtam reszkető hangon.

– Most már késő! – szölt ő szigorúan.

– Már kibékültünk – segédkezett magyarázni Gyula.

– Rendben van! De tornaórán mindketten száz fekvőtámaszt fogtok nyomni! – könyörölt meg a tanár úr.

Szerencsére, mire hozzáfűzhettem volna valamit, éppen csengettek! Nagyon megörültem a csengő hallatán. Örültem, mint kisgyerek a legfinomabb cukorkának! Attól féltem ugyanis, hogy megrovót fogok kapni. Száz fekvőtámaszsal megúsztam. Pedig csak azon kaptunk össze a diáktársammal, hogy kinek van jobb számítógépe.

Örülök, hogy a tanár úr nem megrovóval oldotta meg a problémát, hanem kegyelemmel, és azóta nem is verekedtem.

Kömüves Tamás, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

**Besnyi Botond
szabadkai
tanuló rajza**

RÜGYFAKADÁS

A szünetben

Lépcsőn állok,
A matekórát várom.
A folyosót uralja a zsvaj,
Megy mindenki, mint a bivaly.

Össze-vissza rohangálnak,
Könyvet, táskát ledobálnak.
Lassan már becsöngötnék,
A gyerekek lecsendesednek.

Szabó Árpád, 8. osztály,
Moša Pijade iskola, Torontálvásárhely

Bátyám

Testvérem neve Rudolf, mint édesapámé. Harminckilenc éves.

Magas személy, barna hajú, a szeme kék, karcú fiatalember. Az nem kifejezés, hogy kedveli a földrajzt, mert azt is tanít. Kishegyesen és Földváron helyezkedett el, mint földrajz szakos tanár. Felső tagozatoknak ad elő. Kedvenc szórakozása: focizik, olvas, szereti a történelmet, szakirodalmat és a szépirodalmat. Ha futja ideje, néha kint barakcsol. Nemhiába vagyok a húga, mert ha mindketten ráérünk, elővesszük a focilabdát és belevágunk. Sokszor kérdezem tőle, szót fogadnak-e a tanítványai. Legtöbbször azt válaszolja: igen. Van egy kisfia, a neve Patrik. Gyakran játszom vele, de nem nagyon múlik el egy olyan játékidő, hogy ne szólna bele.

Valahányszor vele töltöttem az időt, mindig tengeri szép élménnyel tértem haza.

Jankovics Bocskovity Éva,
4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Ivike

Az én húgom Ivike,
A szája nem kicsike.
Éva még csak három,
Picike, de nem bánom.

Csillagszeme fekete,
Orrocskája meg pisze.
Arcán két kis gödröcske,
Huncutsággal van tele.

A haja is barna,
Két copfba van fonva.
Alkatilag ducika,
Ő a legjobb hugica.

Lévai Erik, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Sévity Iván adai tanuló rajza

Osztálytársaim

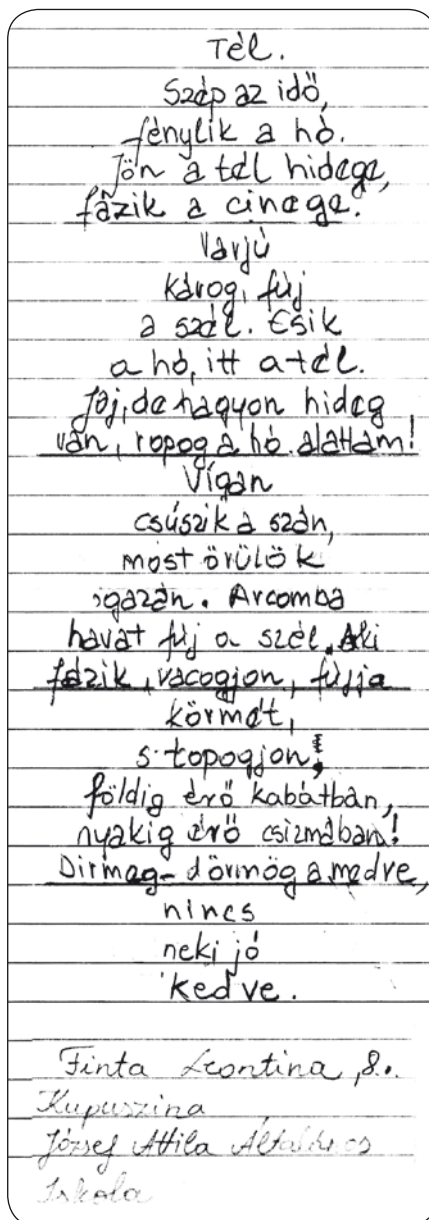
Az egyiknek neve Flóri,
az órán nem mer szólni.
Se kövér, se sovány,
van azért hús a bordáján.

Másodiknak mondom Krisztiánt,
ki védi a maga igazát.
Nem lehet könnyen megsérteni,
de nem jó vele kötekedni.

Mit mondjak én Rebekáról,
a szelíd, ártatlan lányról?
Körzövel vonalzóval mértanozik,
e tárgyakkal nagyon szépen dolgozik.

Végül Gabriella, a szorgalmas lány,
ki mindig elvégzi feladatát.
Valóban szereti az iskolát,
főleg, ha ötöst kap magyarórán.

Antalovics Krisztián, 6. osztály, Kis Ferenc
iskola, Szilágyi

Kedves Pajtások!

Úgy látszik, hiába várjuk a tavaszt, a tél még nem enged szorításából. Ez írásaitokon is meglátszik. Még mindig akad olyan társatok, aki megcsodálja a tél szépségeit (**Téli táj**), és örül a havas élményeknek, ezek sokszor még álmába is elkísérik (Felejtethetetlen éjszaka).

Azért olvassátok el **az adaiai tavasz-hívogató verseit** is, szurkoljatok velük együtt a megújulás évszakának! Talán akkor majd **Mester Ramóna** és **Bozsik Árpád** is derülátóbb lesz, őket ugyanis a szomorúság és elkeseredés avatta költővé. Bozsik Árpád jó ötlete, hogy tükörképének megszemélyesítésével még fokozza is kamaszkori kinézete miatti elkeseredését. Reméljük, a tükör hamarosan megvigasztalja Árpádot, csak szép, tavaszi napfényre van szüksége.

A múlt héten érkezett írásokat köszönettel nyugtázom a következőknek:

Ada: Bajusz Árpád, Móricz Tímea (2 írás), Raffai Balázs, Virág Anna;

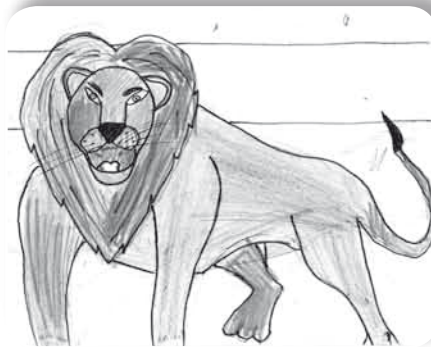
Csantavér: Bálint Diana, Bojtos Barbara, Csetvei Melánia, Dér Lonetta, Fejes Anikó, Firic Adrianna, Földi Tamás, Gandis Csongor, Horák Emese, Jurcsek Viktor, Kecsényovics Kitti, Kovács Nikolett, Matuska Zoltán, Oláh Andrea, Oláh Tamás, Pusin Viktor, Rékli Lejla, Tóth Bagi Renáta, Vörös Ákos, Zabos Réka, Zéltity Alekszandra, Zéltity Krisztián (2 írás) és Zemankó Dávid;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Kőműves Tamás, Krnjac Marija, Ruzsa Annamária, Tomasich Zsóka és Tóth Ignác.

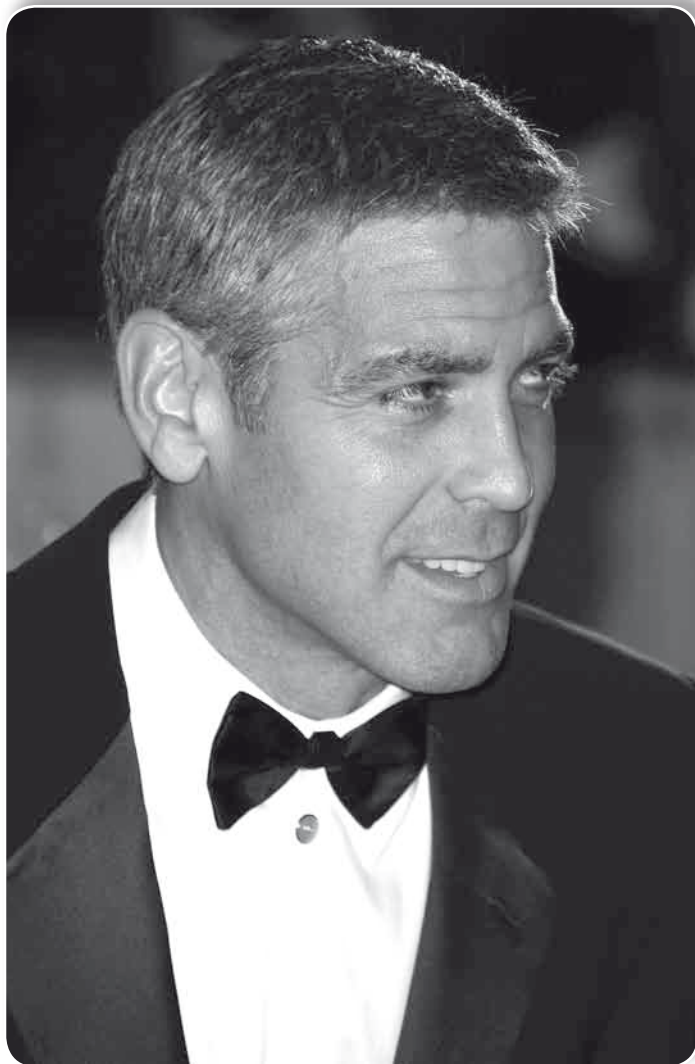
Legyetek olyan szorgalmasak, mint a csantavérek!

Üdvözléssel:

Tomán Mária

Makra Imre óbcesei tanuló rajza

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

George Clooney

Legújabb mozifilmjében az egykori legvonzóbb gyerekorvos az égen az úr – Bár már több esztendeje hátat fordított a népszerű kórházsorozatnak, neve örökre egybeforrt a Vészhelyzet zárkózott természetű dokijáéval, Doug Rosséval – Az Egerek ura című alkotásban egy hivatásos elbocsátó embert alakít, aki élete legnagyobb részét repülőgépen tölti...

– Mivel már régen szólaltattunk meg, mutatkozz be lapunk olvasóinak.

– Én, George Clooney Kentucky szövetségi államban születtem 1961-ben. Édesapám népszerű televíziós showman, édesanyám egy alkalommal szépségkirálynő is volt, nagynéném nem más, mint a világhírű, ma is szívesen hallgatott popsztár, Rosemary Clooney. Engem a tanti nevelt, elvitt magával a hangversenytermekbe. Színházról nem nagyon álmodoztam. A baseball, majd a kosárlabda vonzott. Az egyetemen mindig az auditorium utolsó padjában szundikáltam. Voltam aztán újságíró és dohányyszedő, végül a tanti hívó szavára beálltam nála sofőrnek. A család révén mégis besurrantam a hollywoodi stúdiókba. Tudod, a kutyának is odadobnak néhány csontot, nekem is adtak néhány nyúlfarknyi szerepet. „Összeszerepeltem” mindent: alakítottam transzvesztitát és hidegvérű gyilkost, detektívet és besurranó tolvajt...

– Végül Steven Spielberg ujjal mutatott rád.

– Igen, meghívott próbafelvételre. Az urak nagyot csettintettek: „Ross doktor szerepét erre a fiatalemberre szabták” – mondták. Így én lettem a chicagói Illinois Egyetemi Klinika Sürgősségi Ellátási Osztályának az orvosa. 1995-ben megindult a Vészhelyzet. Egy szappanoperában tehát vittem végre valamire. Én lettem a dokik dokija. Elfelejtettem azokat az időket, amikor először álltam a kamerák elé, 1982-ben Charlie Sheen partnere voltam, de azt a filmet sohasem mutatták be.

– Aztán átírták a sztárlistát.

– Hát... Tom Cruise közelébe férkőztem. Jók lettek az ajánlóleveleim. Több alacsony színvonalú filmben is szerepeltem. 1996-ban Robert Rodriguez Alkonyattól pirkadatig című vámpírmozijában is. 1997-ben a Batman és Robin következett és a The Peacema-

ker. Joel Schumacher Batman-epizódja nagyot nyekkent, hiába repdesett körülöttem Elle McPherson, Uma Thurman és Alicia Silverstone, esélyes voltam az Arany Málna-díjra. De nyertem Arany Oroszlánt is Velencében, a Good Night and Good Luck című filmem sem rossz. Szerepeltem a Szíriánában, Oscar-szobrocska volt a jutalom.

– Most az Egerek urában láttunk, Jason Reitman mozijában.

– Ebben én Ryan Bingham vagyok, egy hivatásos elbocsátó ember. Különböző cégekhez utazom, és közlöm az emberekkel, hogy elvesztették állásukat. Mit mondjak? Nem kellemes munkakör. Ez a különös szakma rengeteg utazással jár, mindennap egy másik hotelban ébredek, életem java részét repülőgépen töltöm. Nézem a városokat, és nem érzek semmi izgalmat. Ez az úr megrögzött agglegény, elutasítja a hagyományos társadalmi normákat és a klasszikus családi modellt. Fura egy figura! Ez az alak én magam vagyok, mondta a rendező. Na de aztán sok minden megváltozik az életében. A céghez egy ifjú hölgy érkezik, aki mindent meg akar változtatni. Hozzájuk csatlakozik még egy hölgy, és ezentúl hármasban járkák az országot, és – ahogyan lenni szokott – egyre közelebb kerülnek egymáshoz. A film nagyon szórakoztató.

– Egyébként mi újság nálad?

– Hm... Mögöttem a Mint a kámmal, A szép kis nappal, a Viharzónával, a Sivatagi cápákkal, Az örület határán című filmmel, az Ocean's Elevennel stb. – az vagyok, aki voltam. Megmaradt a humor-érzésem, kedvenc italom a citromos limonádé. Lesz még néhány filmem ebben az évben, forgatok egy mozit Jeff Bridgesszel és Ewan McGregorral. A díjak hidegen hagynak, a hölgyek nem. Ennyit.

B. Z.

Túl késő

Pistiék mindig ugyanabban a boltban vásárolják meg az egész heti ételmet. Egy nap így szól Pistike a boltoshoz:

– A múlt héten ötezer dinárral elszámolta magát, és mi, sajnos, csak hazaérve vettük észre.

– Sajnálom, akkor kellett volna szólni, amikor fizettek – feleli a boltos –, most már túl késő.

– Ha így van, akkor nincs mit tenni – tárja szét a kezét Pistike –, megtartjuk azt az ötezer dinárt.

Csere

A maffiózó géppisztolyt ad ajándékba a fiának a tizenhatodik születésnapjára. Néhány nap múlva a fiú boldogan újságolja:

– Nézd, apa, milyen szuper órára cseréltem a géppisztolyt!

– Fiam, hogy tehetted ilyet?! Mi lesz, ha valaki beléd köt? Megmondod neki a pontos időt?

Végzetes tévedés

– Hogyan történt a baleset? – kérdezik a sérültet a baleseti sebészetén.

– Mentem a Trabanttal, és elhajtott melletttem egy Porsche.

– De ez még nem okoz balesetet!

– Igen, csakhogy én azt hittem, hogy állok, és kiszálltam.

Lebukás

– Nem keresett senki, amíg a nagyiéknál voltam? – kérdi a hazatérő Dani.

– Csak nagyanyád – feleli az anyja. – Panaszkodott, hogy egy hónapja feléje se néztél.

Szalom

A kezdő autós az egyik járdától a másikig szalamozik az úton. Megállítja a rendőr:

– Mit csinál, jóember?

– Hát, jobbra nézek, ott egy fenyő, balra nézek, ott is egy fenyő. Azokat kerülgetem.

– Akkor megkérném, hogy vegye le a légrisszítót a tükörről.

Számtan

Felmérést végeznek az elmeegógyintézetben. Mindenkitől megkérdezik, hogy mennyi hatszor hat. Az első ápolat azt feleli:

– Negyvenkettő.

A második azt mondja:

– Péntek.

A harmadik rávágja:

– Harminchat.

– Nagyszerű! – lelkesednek az orvosok.

– Hogyan jött ki az eredmény?

– Hát úgy, hogy a negyvenkettőből kivontam a pénteket.

Csali

A pontyislány éppen a mamájával úszik a folyóban, amikor felbukkan mellettük egy csillogó, fényes csali.

– Nézd mama, milyen szép valami! Mi lehet ez?

– Megmondom én neked, kislányom: ez a kicicomázott csalta el az apádat!

Vizet!

A kórházban a fél orvosi kar ott álldogál az egyik beteg ágya mellett.

– Vizet! Vizet! – hörgi a páciens.

– Rosszul mondja, kedves uram – hajol fölé az egyik doktor. – Nem „vizet”, hanem „vizit”.

Éjszakai szállás

Szabó este bekopogtat a legjobb barátjához:

– Képzeld, kirúgtak otthonról! Alhatnék nálad ma éjjel?

– Igen, de az ágyat magadnak kell megcsinálnod.

– Ez természetes.

– Akkor jó. Deszkát az udvaron találsz, a szög és a szerszámok a fészerben vannak.

Kinek van igaza?

Kohn felkeresi a csodarabbit. Elmondja neki, hogy vitája van Grünnel, és megkéri a bölcs öreget, tegyen igazságot. A rabbi végighallgatja, majd így szól:

– Neked van igazad.

Kohn boldogan távozik. Fél óra múlva megjelenik Grün. Elmondja, hogy vitája támadt Kohnnal, és kéri a rabbit, tegyen igazságot. A rabbi végighallgatja, majd így szól:

– Neked van igazad.

Grün is elégedetten távozik. Ám a rabbi szolgálja, aki tanúja volt az esetnek, nem állja meg szó nélkül:

– Rabbi, hogy lehet az, hogy mindkettőnek igazat adtál, amikor a vitában csak egyvalakinek lehet igaza?

A rabbi végigsimogatja hosszú szakállát, és így szól:

– Tudod mit, édes fiam? Neked is igazad van.

Helyesírás

Pistike éppen a helyesírást tanulja, és mindenre rákérdez, amit nem tud. Mondja az apja:

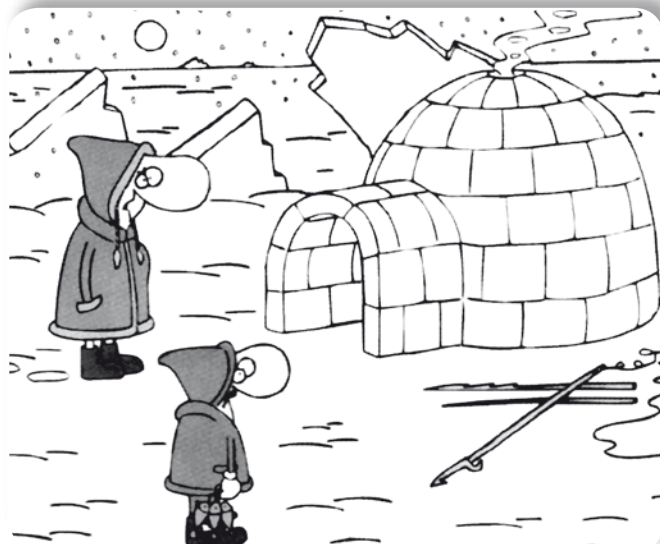
– A hétvégén vikkendezni megyünk.

– Két k-val?

– Nem, anyáddal!

– Igazgató úr, nincs egy szelídebb kutyája?!

– És hol van a kiskert?

Összevont értekezlet

A nagyvállalat igazgatója körlevelet diktál a gépirónőnek:

– Kedves kollégák! Cégünk németországi anyavállalatánál a közelmúltban fontos események történtek, amelyek közvetlenül érintik a mi munkánkat is. A várható változások megvitatása céljából összevont értekezletet tartunk, amelynek időpontját jövő hét keddre tűzöm ki.

A titkárnő zavartan megáll:

– Mondja, igazgató úr, hány d-vel írom a keddet?

A főnök hosszan elgondolkozik, majd így szól:

– Jobb lesz, ha szerdán tartjuk azt az értekezletet.

Hatótávolság

– Mennyire bírja az iramot ez a ló? – kérdezi Kovács a kupecet a vásárban.

– Nagyon! Ha felül rá, akár tíz kilométert is rohan anélkül, hogy egyszer is megállna.

– Ez nem jó nekem – mondja Kovács –, mert én hat kilométerre lakom, és akkor mindennap gyalogolhatnék vissza négy kilométert.

Mellkép

Bambulák műtermi fényképeket készített magáról.

– Kérem, most üljön le erre a székre – mondja neki a fényképész. – Csinálok önről egy mellképet.

– Rendben van, uram, de jobban örülnék, ha a fejem is rajta lenne a fotón.

Biztonsági sáv

Bambulák lemegy a metróba és rábóklászik a biztonsági sávra. A hangosbemondó megszólal:

– Kérem, szíveskedjék elhagyni a biztonsági sávot!

Bambulák nem reagál. A hangosbemondó kicsit emeltebb hangon szólal meg:

– Kérem, szíveskedjék elhagyni a biztonsági sávot!

Bambulák végre-valahára fölfigyel a figyelmeztetésre, és elindul. A hang ismét megszólal:

– Könyörgöm, ne arra!

Csuklás

– Kérem szépen, doktor úr, segítsen rajtam!

– Mi a panasz?

– Csuklóm.

– Mióta?

– Fél éve.

– És miért nem jött el hozzám előbb?

– Mert azt hittem, hogy valaki emleget.

Magyarórán

Az iskolában magyarórán kérdezi Pistikétől a tanár:

– Pistike, ki van ezen a képen, a tankönyvben?

– Petőfi Sándor.

– És mondd, mit jelent a kép alatti két szám: 1823–1849?

– Biztosan a mobilszáma.

Veszélyes munkatárs

– Maga a legveszélyesebb munkatárs, akit valaha is dolgoztam – csattan fel a főnök beosztottja sokadik baklövése után.

– De hát miért, főnök? Hiszen én úgy igyekszem!

– Éppen ez a baj. Magánál ugyanis az ostobaság akaraterővel és szorgalommal párosul.

Vigyázat iskola

Pistike megint elkésik az iskolából, s azt mondja, a közlekedési tábla az oka mindennek.

– Hogy lehet egy tábla a késés oka? – kérdezi a tanító.

– Úgy, hogy ki volt írva: „Vigyázat, iskola! Tessék lassítani!”

Abszolút viccek

Ki az abszolút kancsal?

Akinek a síráskor a hátán folynak le a könnyei.

Ki az abszolút vékony?

Akin átsüt a Nap.

Mikor van abszolút hideg?

Amikor a jegesmedve még szívatóval sem indul.

Amikor a műfogsor vacog a pohárban.

Ki az abszolút gazdag?

Aki a madárijesztőt is nercbundába öltözteti.

– Nehogy elmondd valakinek az iskolában, hogy verseket írok hozzád!

– A tanárnő szép külseje kegyetlen szívet takar!

Szilágyi Domokos Bartók Amerikában

Milyen széles az Óceán
annak, ki hazagondol –
s rossz hír számára mily rövid az út.
S százszor jajabb annak, ki már-már gondolkodni se tud
a gondtól.

Jaj neked, hús-vér idegen! –:
szerves gép itt az ember – –
próbáld szeretni – hisz mégis az a dolgod –
nem kilóra mért szerelemmel.

Hova vetemedtél
hova vetemedtél
szivárvány havasról
szivárvány havasról
tűzre te vettettél
hamuvá vedlettél
mint jó Rádúj Péter
szeme menyecskeje
románul Marinka
magyarul Margitka
ifjú Rádúj Péter
szeme menyecskeje
románul Marinka
magyarul Margitka

Jaj istenem a világ
kinek szoros kinek tág
jaj de szoros a világ
csontig hatol velőt vág
hogyan kitér a világ
ha egyszer jobb időt lát.

Dolgos állat az ember,
így bírja ki magát,
lesz még célszerű is
az agyontervezett világ,
mindennek oka s célja
s valami haszna van,
a jövő alaprajza
az arc ráncában,
eméz már föld alá nő,
amaz csillagokig – –
– Komponálni? lehet még?
de hát az ember dolgozik.

Kőrösfői lányok,
mármárosi románok,
sátron sívó arabok,
kunyhón tengő törökök:
hogyan a nóta régi
s hogy mindig új: így örök –
egy nyelven szól az. mind,
magyarul, románul,
s ki más értené, ha
nem Bartók tanár úr?

**„Gyöngyeiteket ne hányjátok a disznók elé, hogy
meg ne tapossák lábaikkal, és fordulván, meg ne
szaggassanak titeket”**

(Máté: 7 : 6)

Estélyiben-frakkban
Urak-Hölgyek, hölgyek-urak,
zongoraszónál szebb

zongorafödélén a lakk,
gyémántbolygók keringenek,
csiribirivalcer –
– pucér füleknek szól,
veszett ez a hangszer!

Kicsi ember, tudsz-e
szépeket hazudni,
szép álságot hinni?
Van-e erőd: utolsóig
minden poharat kiinni?

Kin veszed meg végül,
hogyan nem alhatol?
Ten bűnöd az is, ha
megszaggattatol.

Fáj az otthon, ki megtagadott.
Fáj az otthon, a megtagadott.

Halál előtt meghalásba menekül, aki él –
út-e az út, mely nincsen?
Kevés helye az életnek ott, hol túl sok a vér,
kevés helye az embereknek, hol túl sok az isten.

Akit sorsa meg akar tartani:
sírigan-reményben ég el.
Akit sorsa el akar veszteni:
megveri tehetetlenséggel.

Gond a pénz is, míg szabadságot ad,
gond a csönd is, ha nincs.
Hogy mindent megértesz, ne áltasd magad,
a lélek végül rádpirít:
hisz nem olyannak ismer, ki az alázatra is ráér
körömfeketényi szabadságért.
Mert a lélek, a lélek, a lélek
már semmiségnek örülni sem áttal –
ó, boldogság az is,
ha Mount Vernonben barátságot kötsz egy cicával.

Marinka, Margitka,
hamvasság hamvvedre,
ajkadból rózsza nő,
rög tapos kezre,
jó Rádúj Péternek
szeme-szép-menyecske,
Marinka, Margitka,
hamvasság hamvvedre.

Távol a gyűlölet, a szeretet is távol –
akad-e, ki a sohatöbbéig kísér a
West Side Hospitalból?
Egy fájdalom sem mérhető mással –
megértik-e, mennyire megérte
kimondani az óriás keserűséget úgy,
hogy a legtörpebb is értse?!

Aj istenem a világ
kinek szoros kinek tág
jaj be szoros a világ
csontig hatol velőt vág
hogyan kitér a világ
ha egyszer jobb időt lát.
Fából faragott fájdalom,

kőbe kalapált gyűlölet,
allegro-barbaro-jelen,
polifón álom, ó, jövő,
rezdülj végig,
a megismeréstől a fölismerésig,
a céltudatos húrokon!
Rezdülj végig,
a végestől a végtelenségig,
tudatos, ésszerű varázs –:

mert csak az igaz, ami végtelen,
minden véges: megalkuvás.

Tűz-víz-föld-ég
Basa Pestát megölték
fű-füst-zöld-kék
tűz-víz-föld-ég
Basa Pestát megölték
tűz-víz-föld-ég
fű-füst-zöld-kék
hívó hűség –
a természet zenévé szerveződik
figyeljetelek
hangjaira

(dúdol a mélybarna szemű –
itt csak Mr. Bartók
amerikaiak közt egy európai
felhőkarcolók közt az elemek rokona.)

Könnyel áztatott, jajszóval sulykolt idegeken
világot lépik az értelem –
aj –
múló élet múlhatatlan hangjainál
pusztuló vörösvértetekben gondolkodik a halál.
Van-e jogod elítélni
– hisz benne s belőle is élzs –
a jelent,

mert kínjában kérész-éltű fogalmakat teremt?
Aki alkot, visszafele nem tud lépni –
s ha már kinőtt minden ruhát,
meztelenül borzong a végtelen partján,
míg fölzárkózik mögé a világ.

A gondolat végül széttör minden káprázatos formát, – keserves út
ez az egyszerűség felé.

Keserves és hosszú az út a bizonyítástól a kinyilatkoztatásig, az okolástól az axiomatikáig, – keserves, hosszú út, mert: élet. S az élet a bizonyíték. Lehetnek szégyenei a logikának az axiómák: de az igazságnak remekei.

Keserves és hosszú az út a léttől a megismerésig, a megismeréstől a fölismerésig.

A megismerés üdvözítő módja nem a megfogalmazás, hanem a teremtés.

A fölismerése a küzdelem.

Így születik a nyugalom: nyugtalanságok egyensúlya.

Semmi sincs hiába: a természet nem pazarol, s ha pazarol is: szükségyszerűen.

Nem szavaid: magadat pazaroltad – sokszor nemcsak a konyhapénzt: a szabadságot is be kellett osztanod, hogy holnapra is maradjon.

A beosztás kényszerű volt; magad pazarlása szükségszerű: céltudatos.

Mindig utáltad azokat, kik bizonyos dolgokat csak azért találnak ki, hogy ellentétei legyenek meglevőknek.

Vigasztal-e, ha szükségszerűen pazarlod magad?

„s a világot bármikor újraköltöm”
(Lászlóffy Aladár)

Szereti a világ, ha újraköltik:
hisz objektív valósággá válik az
újraköltés is –:

így lesz a világ halhatatlan.
Mit számít a Te, az Ő, az én halhatatlanságom –
egyedül küzdelmünk számít az egyetemes megmaradásért.
Értetlenül él-hal, ha ki az érzelmek dialektikájához nem ért.
Sajnálhatod a hímnős fajokat – kettős: tehát
kettőzött magányukért,
kik sose tudják fölfogni, hogy az élet, a
reménytelenül szeretett:
egymásra-utaltság –, s az egymásra-utaltság
legmagasabb fokon szervezett
formája a szeretet.

Minden előre ezer halál jut –
könnyezik a kő is.
A borzalom napjaiba
beleférad az idő is.
Dolgos állat az ember;
a cél: remény is egyben.
Így hát a félt halál sem
oly kérlelhetetlen.
Éjek zuhogó titkát
engeszteli a nap.
Ki messze fényekig ellát
az a boldogabb.
Az a boldogabb s fájóbb.
Már nem áztatja semmi.
Unokák szeme tükrén
jó lesz elpihenni.

Kedves Olvasó Tanulók!

Azt gondolom, valamikor 2006-ban közöltem a Gyöngyhalász rovatban **Szilágyi Domokos** nagy Vörösmarty-versét, a Vörösmarty-apokrifot. Most, nemzeti ünnepünk, 1848 kapcsán egy másik Szilágyi-versre esett a választásom. A **Bartók Amerikában** – reflektálva a mindenkori haza- és nyelvvessztés traumatikus élményére – a 20. századi magyar művelődés- és szellemtörténet nagy alakjának, Bartók Bélának művészi/egyéni sorstragédiájára irányítja figyelmünket, egyúttal a nemzeti kataklizma, a nemzeti önsorsrontás témáját is felvetve.

Olvasátok el ezt a – tudom: nem épp könnyen értelmezhető – verset! Milyennek élitek meg! Milyen hangulatot kelt bennetek? Milyennek látjátok az emigráns Bartók Bélát, a világhírű zeneszerzőt?

Várom leveleiteket!

Tomán Mária, a Rügyfakadás szerkesztője egy vaskos levelet adott át nekem. Csantavéri tanulók írtak könyvekről és olvasmányélményeikről. Inkább a Gyöngyhalászba illeszkednek írásaik. Alkalomadtán foglalkozom teljesítményeitekkel, irodalmi meglátásaitokkal!

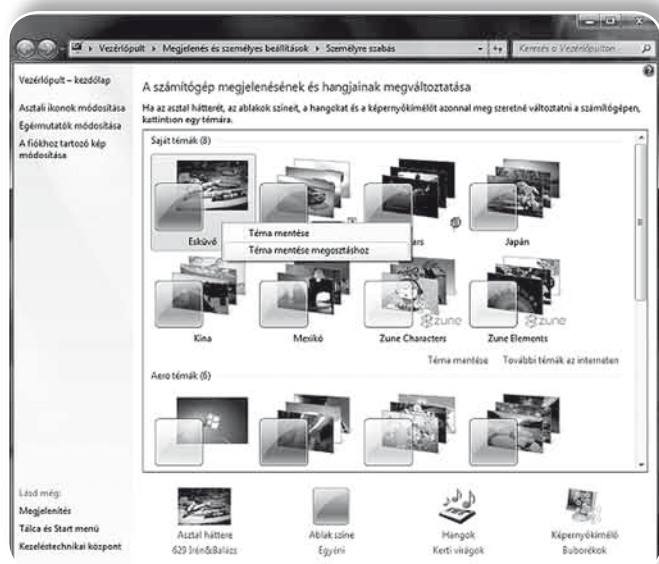
Bence Erika

Windows 7 – első lépések

Mostonában jár(t) le a Windows 7 próbaváltozatának határideje, ami abban nyilvánul meg, hogy ezentúl óránként újraindul a gépünk. Ideje tehát beszerezni a legális Windows 7-et, vagy leszedni a gépről a próbaverziót és visszatérni az XP-re...

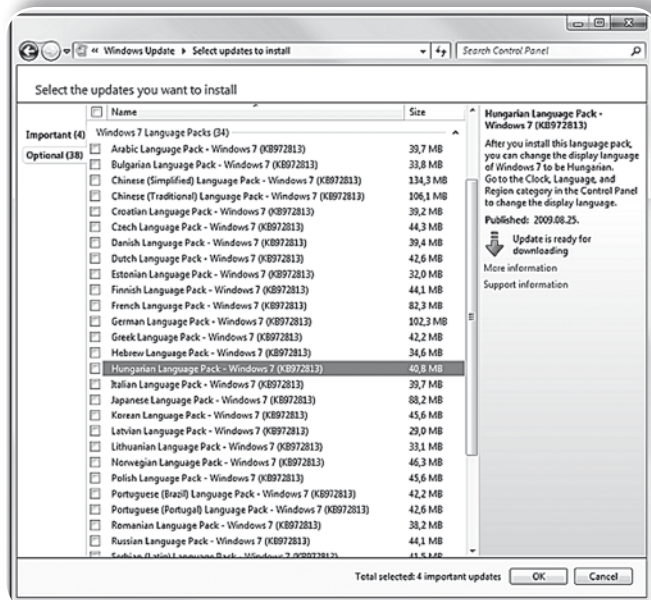
A Windows 7 kedvező fogadtatásnak és a sikeres béta-tesztprogramjának hála 100 gép közül már majdnem 10-en (9,37%) Windows 7 fut, s a következő hetekben még többen térhetnek át a Microsoft vadonatúj operációs rendszerére. Cikkünkkel nekik szeretnénk kedveskedni, lépésről lépésre bemutatva, hogy miként érdemes hozzákezdeni a rendszer használatához. S persze az sem elképzelhetetlen, hogy tudunk újat mutatni a Windows 7 már aktív felhasználóinak is, akiknek egy-két apró finomság az újdonság varázsával hathat.

Kezdeként induljunk ki az alaphelyzetből: a telepítő gyári DVD-je a nagy pörgés után éppen kezd lehiggadni, elindul a szűz operációs rendszerünk, amely várja az utasításainkat. A Magyarországon vásárolt (mert mi ugye magyar Windowst akarunk) Windows 7 tulajdonosai jó eséllyel már egy magyar nyelvű felülettel fognak találkozni, míg a külföldről beszerezett Ultimate, illetve a netről letöltött Enterprise próbaverziók tulajdonosainak első lépésként érdemes honosítaniuk az operációs rendszerüket.

Elhhez indítsuk el a Windows Update modulját (a Start menübe írjuk be, hogy „Update”), majd kattintsunk az opcionális letöltésekre (Optional updates), és ott keressük meg a magyar pakkot. Miután letöltöttük a gépünkre, és az operációs rendszer befejezi a telepítését, térjünk vissza a Start menühöz, ahol a „language” kulcsszó találatainál kattintsunk a Change display language opcióra, végül a megjelenő ablak alján lévő gördülőlistában válasszuk ki a telepített nyelvet, és kezdjük el használni honosított rendszerünket. Mivel ezt a feladatot letudtuk, így a továbbiakban már mi is bátran használhatjuk a magyar elnevezéseket.

Következő lépésként tegyük azt, amit valószínűleg egy frissen telepített operációs rendszernél a felhasználók zömének az első dolga: változtassuk meg az Asztal témáját. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, majd válasszuk ki a Személyre szabás menüpontot. Ne csak a háttérkép beállítására gondoljunk, a megjelenő ablak ugyanis sokkal többre

képes, mint pusztá csinosítgatásra. Lehetőségünk van például konfigurálni, hogy milyen ikonok jelenjenek meg az Asztalon, és azok miként nézzenek ki. Elérhetjük ugyanitt az egér mutatójának és a fiók képeinek beállításait, megadhatjuk a képernyő felbontását, módosíthatjuk a Tálcát és a Start menü megjelenését, valamint egy helyen érhetjük el a számítógép használatát megkönnyítő funkciókat is. Ízelítőül kattintsunk rajtuk végig, később még visszatérünk egy-két elemre.

Figyelmünket fordítsuk inkább a megjelenő témákra, ez a Windows 7 egyik újdonsága. A képernyőkímélő, a háttér, az ablakszegélyek színei és a megszólaló hangok ugyanis már nem elszigetelten működnek, hanem központosították egy közös csomagba. Persze ettől függetlenül létrehozhatunk egyedi témákat, amikor külön-külön konfiguráljuk ezeket az elemeket, de az új sémában nagyobb potenciál lakozik. A beépített Aero témák kiváló példaként szolgálnak erre, de ne elégedjünk meg velük, kattintsunk a További témák az interneten linkre, ahonnan újabb, nekünk tetsző tartalmakat szedhetünk le. Ám még ez is csak a jéghegy csúcsa.

A Windows 7 fő ereje ugyanis (többek között) a saját témák készítésében és megosztásában lakozik. Hozzunk létre egy személyes pakkot ennek demonstrálására egy meglévő módosításával. Válasszuk ki a háttérképeket, állítsuk be az ablak színét, a felcsendülő hangokat és a képernyőkímélőt. Ha megvagyunk, mentsük el a témát, majd kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és válasszuk ki a Téma mentése megosztáshoz opciót. Ennek hatására a Windows készít egy témacsomagot, amelyet utána már továbbíthatunk barátainknak, családtagjainknak és ismerőseinknek. Ha elég nagy felbontású képeket választunk, akkor a megjelenítéssel nem lesz gondunk, sőt, ha az általunk készített csomag nem éri el az 50 megabájtot, akkor azt feltölthetjük az ingyenes SkyDrive tárhelyünkre is, hogy az ismerőseink bárholonnan elérhessék a művünket. S ekkor még csak a magáncélú felhasználásról beszéltünk, pedig várhatóan hamarosan a cégek is elkezdik gyártani a saját Windows 7-es témacsomagjaikat...

HOROSZKÓP

KOS

Minden jó, ha a vége jó. Néhány kemény napnak nézel elébe. Egy barát ingatagnak bizonyul. Ne kérj és ne adj kölcsön, ha nem muszáj. Egy társasági terv is felborul, persze nem a te hibádból. A hétvégén az élet napos oldalára lennél kíváncsi, de közbeszól egy személyes probléma, amely kissé beborítja az eget. Szerencsére a humorérzedet nem veszítet el.

BIKA

Kedvező ez a hét minden kommunikációval kapcsolatos tevékenységre. A Bikának ugyan nem kenyerre a sok csacsogás, de most mégis jobban szót értesz embertársaidal. A hét sok mindenben sikeres lehet, habár ezért a sikerért neked is tenned kell valamit.

IKREK

Elképzeléseidet egyedül is nagyszerűen meg tudod valósítani, a kivitelezés módjáról nem is beszélve. Az önállóság valósággal csodát tehet, ihletet ad. Azonban a sikerrel légy nagyon óvatos, mert könnyen elszállhatsz! Semmiképpen se erőltess példát a szellemeskedést.

RÁK

Az eddigi feszült helyzet helyett sokkal derűsebb és kiegyensúlyozottabb lehetsz. Ez jól hat a szerelemre, és minden emberi kapcsolatra. Most végre rendezheted a vitáidat, akaratlan több megértéssel fordulsz környezetedhez, embertársaidhoz.

OROSZLÁN

Nagyon szerencsés időszaknak nézel elébe. Sokat kell dolgoznod a sikerért, használd ki a lehetőségeket. Ne hagyd elkalandozni a gondolataidat, vagy megzavarni sikereidet még a barátaid által se. Szórakozás helyett összpontosíts a sulira, de azért ne akarj sokat többet a lehetőségeidnél.

SZŰZ

Nagyon szeretnéd meggyőzni a barátait és rokonaidat arról, hogy igen könnyed, vidám és laza vagy. Ami alapjában véve nem rossz, de az ember százhatalvan fókuszot nem tud magára erőszakolni. Az is dicséretes törekvés, hogy mindenáron szellemes társalgónak akarsz látszani, az viszont egyértelműen nem pozitív cselekedet, ha mindent feláldozol azért, hogy megfelelj bizonyos elvárásoknak.

MÉRLEG

Ne vesítsd el a türelmed, ne támadj, inkább várj. Nem érdemes bonyolítani, de ha elkerülhetetlen, alaposan vizsgáld át a dolgokat, ne hogy meghiúsuljon az ügy. Népszerűség nő, mások is elégedettek lehetnek veled, ami most meglehetősen szükséges a jó közérzet és a békés légkör miatt is.

SKORPIÓ

A héten egyik barátod olyan szívességet kér, amit te nem szívesen teljesítenél. Felbukkan egy régi barátod, és rájössz, hogy még mindig mennyi közös vonásotok van. Meghívást kaptál egy bulira ezért elhatározzod, hogy megpróbálsz új darabokkal bővíteni a ruhatárad.

NYILAS

Az előző, nagyon temperamentumos hét után nyugisabb napok következnek. Rosszat ugyan nem hoz ez a hét, de kicsit alábbhagy az eddigi lángolásod. Ne keseredj el emiatt, olykor szükség van egy kis lazításra, nyugalomra is, még egy ilyen eleven jegy születettnek is. Kicsit nehezebben tanulsz. Szerencsére a szerelemben sokkal kedvezőbb ez az időszak, de ez így is van rendjén.

BAK

Valaki nagyon megtetszett mostanában, de nem szívesen kezdeményezel. A büszkeséged ugyanis keveredik a gátlásossággal, és ennek eredményeképpen csak vársz és ábrándozol. Sajátos módon ez az állapot kielégít, sőt szinte boldoggá tesz, hiszen tehetetlenségben legalább nem gondolsz állandóan arra, hogy majd az idő múlása megold mindent.

VÍZÖNTŐ

Megpróbálsz a legjobb módon alkalmazkodni környezetedhez, de most alig sikerül. Nem is kellene ezt erőltetned, mert ezúttal nem a közösségi kibontakozás útja a legígéretesebb lehetőség. Inkább egyéni utakat keress. Az esetleges kockázatvállalás is könnyebb lesz, ha nem kell más szempontjait is figyelembe venni.

HALAK

Jó érzéssel tölthetnek el mostanában a körülötted folyó események. Eddig sem volt okod panaszra, de a hét elejétől igazán sikeres időszak köszönt rád. Ez mind nagyon szép és jó, azonban van egy hátulütője. Fel kell rá készülnöd, miszerint pár nap múlva érzed csak, milyen megterheléssel jár ez a változás. De ez a kis kellemetlenség később igazán meghozza az árát. Kirándulj egy kicsit, nyugodt körülményeket teremtve hozd rendbe gondolataidat!

Tippek a féltékenységek kezelésére

A féltékenységet sokféleképpen értelmezik. Egyeseket arról győző meg, hogy szeretik, mások beteges hajlamot látnak benne. Valószínűleg kevesen vannak, akik nem érezték, vagy ne lettek volna szenvedő alanyai. A féltékenység nem válogatós, nem kíméli a szépeket, a csúnyákat, senki nem érezheti biztonságban magát tőle. Bármikor bárkin elhatalmasodhat.

Adott helyzetekben és bizonyos határok között a kapcsolatok természetes velejárója. Ha valaki szeret, az magától értetődően a szeretett személy kizárólagos birtoklására törekszik, nem szívesen osztozik érzelmeiben másokkal. Olyan, mint maga a szerelem. Amikor az egymáshoz fűződő érzelmi kötődés kölcsönös, megjelenése nem okoz problémát. Ha viszont az egyik fél úgy érzi, hogy jobban szeret, mint a másik, számára fontosabb a kapcsolat, akkor szinte törvényszerű, hogy féltékeny legyen.

A féltékenység kezelésére, csillapítására számos módszer létezik.

Ha a másik fél a féltékeny

1. A féltékenység oka sokszor az, hogy párunk nem szereti saját magát, így azt gondolja, hogy mi sem vagyunk képesek szeretni őt. Fontos, hogy nap mint nap biztosítsuk érzéseink felől!
2. Dicsérjük meg, ha valami kedvünkre valót tett, így érezheti elismerésünket.
3. Találjunk ki olyan programot, amelyben megmutathatja erősségeit. A sikerélmény az egekbe röpti majd önbizalmát!
4. Kérd meg, tegyen meg valamit neked. Ha megtette, semmiképpen sem maradjon el az elismerés!

5. Ne várjuk meg, míg megkérdezi, hogy valóban szeretjük-e, inkább éreztessük vele, hogy fontos számunkra.

Ha mi küzdünk féltékenységgel

1. Gondolkodjunk el azon, hogy félelmünk mennyire reális. Valóban mások iránt érdeklődik, vagy pusztán baráti érzelmeket táplál irántuk?
2. Mérlegeljük viselkedését: közeledik-e hozzánk, igyekszik-e szabad idejét velünk tölteni, figyeli-e kívánságainkat, megteszi-e, amit kérünk tőle? Amennyiben igen, valószínűleg semmi ok a féltékenységre.
3. Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket. Ha van takargatnivalónk, talán érdemesebb őszintén beszélgetni vele, mint hogy őt vonjuk kérdőre.
4. Kérdezzünk meg egy kívülállót, hogyan látja kapcsolatunkat. Előfordul, hogy érdemes megszívlelni egy pártatlan véleményyt.
5. Az izgalmas kapcsolat fenntartásához fontos, hogy mindig képesek legyünk újra csábítani. Ne kényeztessük el túlságosan, alkalmanként éreztessük vele, hogy meg kell küzdeni értünk.

Van egy belső biológiai óránk, melynek a működését már az ókori görög orvosok is figyelembe vették. Tudták, mikor van az embernek jó napja vagy épp rossz napja.

A 20. század elejéig meg is feledkeztek erről a belső óráról, majd dr. Wilhelm Fliess német orvos kezdte el behatóbban vizsgálni azt. 1920-ban a szintén német Albert Telscher fedezte fel a bioritmus intellektuális ciklusait. A kutatásokat természetesen kísérletek is követték. A hatvanas években Németországban pszichológusok önkénteseket egy fénymentes bunkerbe zártak. Itt semmi nem utalt az éppen aktuális napszakra, senki nem tudhatta, hogy nappal van, éjszaka, esetleg pirkad. Bebizonyosodott, hogy az emberek rendelkeznek egy belső időmérővel, ugyanis a kísérleti alanyok teljesen normális napi ritmus szerint éltek, átlagosan napi huszonöt órában. Olyan ritmusok

Bioritmus

ezek, amelyek a születésünk percétől az életünk végéig elkísérnek bennünket a természetben ritkaságszámba menő, szinte már nehézkesnek tűnő egyenletességgel, valamely nagyon lassú belső óra ütemére. A test ritmusa huszonhárom napos, az érzelmek ritmusa huszonnyolc napos, a szellem ritmusa harminchárom napon át tart. Az agyunkban valóban van egy óra. A tudományban ezt SCN-nek nevezik, mérete egy kukoricaszeméhez hasonlatos. Innen vezetnek az idegpályák oda, ahol az alváshormont előállítja a szervezet. Ez a központi vezérlője a bioritmusunknak. Reggel hat óra körül lecsökken a melatoninszint, ami az alvásnál játszik szerepet, elkezd emelkedni a testhőmérséklet és a vérnyomás, majd növekszik a reakcióképesség.

A déli órákban nagyon fitt az agyunk, mert ilyenkor az agy oxigénellátása csúcsra jár, ekkor a legnagyobb a vörösvértest koncentrációja a vérünkben. Délután szaporább a légzésünk, a pulzusunk és a vérnyomás is a maximumra kapcsol. Viszont néhány óra múlva, este hat-hét körül a test elfárad és regenerálódásra vágyik, megnövekszik a fájdalomérzet. Egy-két órával azelőtt, hogy lefekszünk a melatoninszint – a sötétedés hatására – elkezd növekedni, és elalszunk. Amennyiben nem, ami ellen nagyon nehéz tenni, sokkal sérülékenyebbek, érzékenyebbek leszünk fizikailag és lelkileg is.

Mit kezdünk vele?

Mindenekelőtt hasznos megismerni, tanulmányozni és figyelni a bioritmusunkat. Amennyiben fontos feladatunk van, és ennek az időpontját mi magunk meghatározhatjuk, mindenképpen vegyük figyelembe bioritmusunk alakulását is.

Neven-pályázat

Szerb testvérünk, az újdíeken megjelenő Neven az idén is megrendezi a Neven Gyermek-költő-fesztivált, melyet immár 22. alkalommal tartanak majd május hónapban a bácskai Torzsán (Savino Selo). Az ifjú (elemista) alkotóktól verseket és lírai ihletésű rövid prózákat várnak bármilyen témában. Írásaitokat négy példányban sokszorosítva április 15-éig kell beküldeni. Erre a fesztiválra az utóbbi években szép számmal érkeztek gyermekíráskor Japánból, Ukrajnából, Magyarországról és Németországból, no meg az ex-Jugoszláv köztársaságokból. Az idegen nyelvű írásokhoz fordítást is mellékelni kell – ez értelemszerűen nem vonatkozik a vajdaságban élő kisebbségek nyelvén írott alkotásokra. Amennyiben ilyenek érkeznek (erre is többször volt már példa, és most is erre buzdítjuk iskoláink önképzőköröit), akkor a Pero Zubac, Milutin Ž. Pavlov, Dragomir Čulafić, Slobodan Stanišić, Rale Nišavić és Stevan Baljanski összetételű bírálóbizottságot a megfelelő nemzethez tartozó és az illető nyelvet jól beszélő zsűritagokkal bővítik.

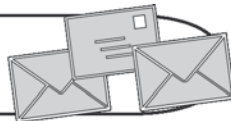
A Neven Gyermek-költő-fesztivál Szerbia egyik legjelentősebb gyermekrendezvénye, olyan, amelyre a gyermekek egész évben készülnek. Sok iskolában a szakkörvezető tanárok, könyvtárosok iskolaversenyeket rendeznek, és azok legjobbjait neveznek be (akár csak hajdanában a Jó Pajtás negyven évét élt nyelvművelő versenyén).

Tehát: elő a lírai fogalmazásokkal, saját gyártmányú versekkel, képviseljük méltón közegünket, iskolánkat Torzsán, a Neven Gyermek-költő-fesztiválján!

A munkákat az alábbi címre küldjétek (beérkezés április 15-ig):

Jó Pajtás (Neven-fesztiválra)
21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1.

MIZUJS?

Tánc, zene, szép ruhák

Öt éve foglalkozom latin-amerikai és sztenderd táncokkal. Lehet, hogy valakinek könnyűnek tűnik táncolni, de sok energia, kitartás és kemény, rendszeres gyakorlás kell ahhoz, hogy valaki teljesen megtanulja őket, mellesleg ezeket a táncokat párban táncolják, tehát alapos koncentrációra is szükség van.

Anyukám másodikos koromban íratott be az Allegro tánciskolába. Mivel nagyon szerettem táncolni, örökmozgó voltam, úgy gondolta, ez lesz a legmegfelelőbb sport a számomra. És nem tévedett.

Hetente négyszer van egyórás edzésem. Gyakran járunk versenyekre, és általában jó

helyezéseket érünk el. Már az első versenyünkön is első lettünk. Mint minden sportban, itt is sok szabály van, amit meg kell tanulni. Érdekes pl. a köztűmökkel kapcsolatos szabály: a pörgő, vidám latin-amerikai táncokat rövid ruhában és vékony, magas sarkú szandálban kell táncolni, az elegáns sztenderd táncokat viszont hosszú, bokáig érő ruhában és csukottabb, magas sarkú cipőben. Nagyon szeretem ezt a fajta táncot.

Mindenkinek ajánlom, hogy tanuljon meg táncolni, hiszen a jó zene mellett kellemesen elengedhetjük magunkat, hasznos időöltés is, segít a helyes testtartás kialakításában.

Hajnal Regina 6.6 osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újdíek

Osztályunk öt legszorgalmasabb olvasója iskolánk könyvtárossal, Somogyi Szabinnával a Városi Könyvtárba látogatott. Köztük voltam én is. Sok érdekes, régi könyvet mutattak nekünk, majd papírsárkányt készítettünk. – **Imamović Inesz**

Osztályfőnökin ellátogattunk a Frangepán utcai óvodába. Jót játszottunk az ovisokkal. Beöltöztünk és színészkedtünk, majd építő-kockáztunk, autóztunk. Mindenki nagyon élvezte az önfeledt játékot. Mások is szívesen elmennék. – **Varga Róbert**

A magyarországi Szitakötő folyóirat téli számában volt egy igen érdekes feladat. Meg kellett tervezni a Balaton tündérének bál ruháját. Az osztály valamennyi tanulója tervezett ruhát. A ruhaköltemények láthatóak voltak a folyóirat honlapján. A legötletesebb munkákat díjazták is. Örömmel jelentjük, hogy a 12 második díjas alkotó egyike osztálytársunk, Golic Attila lett. Könyvet és nosztizt kapott ajándékba. – **Tóth Johanna**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Attila a díjával

Arcok üveg mögött

VERSfordítások VERSmondó VERSenye

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete megszervezi a műfordítások I. vers- és próza-mondó versenyét. A találkozóan egy szöveget kell elmondani a világirodalmi próza és líra magyar nyelvű fordításaiából. Alsó korhatár 8 év, felső korhatár 99 év.

Az elődöntő helyszíne és időpontja: 2010. április 10. Bácsfeketehegy, Művelődési Otthon (JNA u. 24.), délelőtt 10.00 óra. A nevezési díj 200 dinár. Érdeklődni Barta Juliánál a 024/738-003-as telefonszámon lehet hétköznapiokon 19–21 óráig.

Jelentkezési cím: Barta Júlia, Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy, vagy a bartatenyi@gmail.com és vmve.versmondo@gmail.com e-mail címek. Kérjük a következő információkat feltüntetni: név, életkor, pontos lakcím, telefonszám, valamint a versek, prózák szerzői és címei. Jelentkezési határidő: március 28.

Gergely József kiállítása Szenttamáson

Február 12-én nyílt meg a szenttamási kultúrotthon kiállítótermében Gergely Józsefnek, a Magyar Szó napilap újságírójának és fotóriporterének kiállítása. A természetfotóival több rangos díjat is elnyert fényképésznek ezúttal a madarakról készült alkotásait látható a közönség. Iskolánk tanulói is jelen voltak a megnyitón, amelyen alkalmuk adódott a fényképpel való beszélgetésre is.

Csibri Kornélia, 8.2

Elégedett vagy az alakoddal?

1. Most teljesen őszintén: hogy érzed magad a bőrödben?

- a) Elégedett vagyok. @
- b) Néha elégedett, néha elégedetlen. #
- c) Elégedetlen vagyok. &

2. Hány kiló szeretnél lenni?

- a) Mindegy. #
- b) Tényleg jó lenne néhány kilót leadni, de úgysem fog sikerülni. &
- c) Amennyi most vagyok. @

3. Hányszor gondolsz arra, hogy szeretnéd megváltoztatni a testedet (fogyókúrával, sporttal stb.)?

- a) Naponta. &
- b) Mindig akkor, amikor szorít a farmerom. #
- c) Egyszer sem. @

4. Hányszor állsz mérlegre?

- a) Hetente egyszer elég. #
- b) Naponta. &
- c) Á, elég rendszertelenül. @

5. Beszéltek már neked a súlyod miatt?

- a) Igen, vannak, akik szerint túl kövér vagyok. @
- b) Nem. &
- c) Néha-néha előfordul. #

6. Szerinted nehezedik rád nyomás, hogy vékonyabb légy annál, mint amilyen most vagy?

- a) Nem. @
- b) Időnként. #
- c) Igen, mert mindenki azt hiszi, hogy divat a karcsúság. &

7. Mennyire fontos a számodra, hogy tökéletes legyen az alakod?

- a) Egyáltalán nem. @
- b) Nagyon fontos. &
- c) Átlagosan. #

8. Mit teszel a tökéletes testért?

- a) Megpróbálok legalább részben egészséges ételeket enni. #
- b) Én úgy tetszem magamnak, ahogy vagyok. @
- c) Nagy ritkán előfordul, hogy nem eszem semmit. &

9. Meg szoktad kérdezni a többieket, hogy szerintük túl kövér vagy-e?

- a) Nem, miért? @
- b) Igen, sajnos túl gyakran. &
- c) Csak ritkán. #

10. Fogyókúráztál már? Ha igen, hányszor?

- a) Többször. &
- b) Csak egyszer. #
- c) Nem. @

11. Van lelkiismeret-furdalásod, ha néha sokat eszel?

- a) Nincs. @
- b) Van, de megpróbálok elhessegetni. #
- c) Igen, mert tudom, hogy azonnal a csípőmre rakódik a zsír, és az szörnyű. &

12. Szerinted a sport inkább szabadidős tevékenység, vagy segít abban, hogy karcsú legyél/ maradj?

- a) Csak egy fogyási módszer. &
- b) Inkább szabadidős tevékenység. @
- c) Mindkettő. #

13. Élvezed a sportot?

- a) Nem, sokkal szívesebben csinállok mást. &
- b) Mindig a napi hangulatomtól függ. #
- c) Igen, a sport a hobbim. @

Számold össze, melyik szimbólumból gyűjtöttél a legtöbbet, és nézd meg az értékelést!

Értékelés

Többnyire @

Gratulálunk! Te nagyszerűen érzed magad a bőrödben, és olyannak kedveled magad, amilyen vagy. Azok közé tartozol, akiknek jó az étkezéshez fűződő viszonyuk. Azért sportolsz, mert jólesik, és ha látsz valami finom ételt, meg is kóstolod. Talán nem minden tökéletes rajtad, de nem is ez a fontos számodra. Tudod, hogy vannak ennél sokkal fontosabb dolgok is. Te tudod, hogy a karcsú alak még nem jelenti automatikusan azt, hogy boldog vagy. Őrizd meg ezt a belső elégedettséget és kiegyensúlyozottságot.

Többnyire #

Nagyjából elégedett vagy magaddal. Nem kedvelsz ugyan mindent rajtad, de bele tudsz nézni a tükörbe. Ügyelsz az alakodra, nem eszel meg mindent, amit szeretnél, de ez nem jelenti azt, hogy eltiltod magad mindentől. A kedvenc ételedet biztosan nem utasítod vissza. Te soha nem éhezneél, de azért fontos, hogy ne tömd degeszre a hasad. Tudatosan étkezel, és valójában látod a saját testedet. Figyeld oda, hogy ez így is maradjon! Veszélyes lehet, ha folyton az alakoddal vagy elfoglalva.

Többnyire &

Állj, te a fogyási örület kellős közepén jársz! Nálad minden a tökéletes alakról, az evésről és a diétáról szól. Ha meglátod a szupervékony sztárokat a tévében, azonnal összehasonlítod magad velük. S amint egy pár grammal többet mutat a mérleg, teljesen kiborulsz. Miért teszed ezt magaddal? Csak tönkreteszed az egészségedet. A családot már biztosan aggódik érted. Nagyszerű vagy úgy, ahogy vagy! Nem minden a tökéletes alak. Nincs szükséged arra, hogy csak a külsőd alapján ítélj meg saját magadat!

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

**A barátnőm szerelmes egy fiúba, aki 17 éves. Mi 3 évvel fiatalab-
bak vagyunk. Minden reggel találkozunk vele, amikor iskolába
megyünk. A fiú eddig még egyszer sem nézett rá a barátnőmre,
és nem tudom őt megvigasztalni emiatt. Felvettem a fiúval a
kapcsolatot a Prijateljnin, és megkérdeztem tőle, mit szól a bará-
nőmhöz. Azt válaszolta, hogy túl fiatalok vagyunk hozzá, neki az
idősebb lányok tetszenek. A gond az, hogy a barátnőm nem tudja
elfelejteni, és csak sír miatta. Hogy hozhatnám őket össze? Mit te-
gyek, hogy segítsék a barátnőmnek?!**

Válasz:

Kedves Lilu!

Azt hiszem, itt az ideje, hogy mindketten elrassátok ezt a fiút, és más útirányt válasszatok iskolába me-
net (ha ez lehetséges), vagy induljatok 5 perccel
korábban. A fiú megmondta, hogyan is áll a 13
éves lányokkal. Meg kell becsülni az őszintesé-
gét, kevés ilyen fiú van. Eddig rá sem nézett a
barátnődre, ez annak a jele, hogy nem keltette
fel a figyelmét, semmi olyan sincs, ami vonzó
lenne az ő számára. Ezért tegyél meg min-
dent, hogy mással kösd le a barátnőd figye-
lmét. Semmi esetre se mondogasd neki, hogy
felejtse el, mert ilyenkor még jobban fogja
foglalkoztatni ez a fiú. Menjete sétálni, bicajozni,
mozogni, összpontosítsatok a tanulásra. (Nagyon
gyorsan itt a háromnegyedévi intőosztás!) Barátko-
zatok az osztály- és iskolatársakkal, és nagyon gyorsan azt
veszítitek majd észre, hogy egy másik fiú, lehetőleg fiúk töltik ki be-
szélgetéseiteket, álmaitokat, dobogtatják meg a szíveteket.

„Kedves Bori Mária!

**Tizenkét éves lány vagyok. Lehet, hogy furcsa kérdést teszek fel,
de ez nagyon foglalkoztat. Úgy érzem, hogy kész vagyok arra,
hogy én is járjak valakivel. Eddig még nem volt fiúm,
de voltam már szerelmes. Nekem most egy szőke fiú
tetszik, és én is szőke vagyok. Lehet-e jó kapcsolat
két szőke hajú között? Kérem, adjon tanácsot!**

Zsizi”

Válasz:

Kedves Zsizi!

Remélem nem a szőke nőkről szóló viccek ül-
tették a fejedbe ezeket a kérdéseket. Egy biz-
tos, a hajszínnak kevés köze van az emberek
közötti kapcsolatokhoz és viszonyokhoz. Az
ember ne akkor létesítsen szerelmi kapcsolatot
valakivel, járjon valakivel, amikor úgy gondolja,
hogy ennek itt az ideje, vagy esetleg nem akar le-
maradni másoktól. Hanem akkor, amikor valós érzel-
mek, vonzalom ébred fel a másik ember iránt, amikor a
szimpátiánk látványa megdobogtatja a szívünket, remeg a térdünk,
és a gyomrunkban ezer pillangó röpköd.

Az is annak a jele, hogy még nem jött el a te időd, hogy ilyen kér-
déseket teszel fel magadnak, és nekünk is. Addig is, amíg meg nem
éled a pillangós érzést, barátkozz lányokkal, fiúkkal, a hajuk színétől,
testalkatuktól, testsúlyuktól függetlenül. Csak így tanulhatsz meg,
hogy hogyan kell viselkedni, mi érdekli a másikat, mi az, ami tetszik,
és mi az, ami nem tetszik neked a másokban, kik azok, akiknek a tár-
saságában jól érzed magad.

„Kedves Bizalmas!

**Jártam egy fiúval, szétmentünk, és megbeszéltük, hogy barátok
maradunk. Nemrégiben egy születésnapon ittunk egy kicsit, és csó-
kolódtunk, meg ölelkeztünk, aztán megbeszéltük, hogy találko-
zunk. A gond az, hogy a születésnap óta nem válaszol, sem az üzene-
teimre, sem a képek kommentárjaira a facebookon. A megbeszélt
találka óta egy hónap múlt el, miért nem válaszol, mintha nem is
léteznék! Nemrégiben még mindenki azt mondta, hogy szeret. Mi
történhetett vele? Kérlek, adj tanácsot! Nagyon szenvedek, mert
szeretem!**

Nyuszi”

Válasz:

Kedves Nyuszi!

Azt, hogy a fiút mi készteti arra, hogy úgy tegyen, mintha nem
is léteznél, igazából csak ő maga tudja megválaszolni, mi
csak feltételezésekbe bocsátkozhatunk. Meglehet, hogy
megbánta a viselkedését, vagy éppen tiszta fejjel más-
ként gondolja a dolgokat. Az is lehetséges, hogy most
már más tetszik neki. Mindenesetre te megtettél min-
den tőled telhetőt, hogy megmutassad neki, hogy
még mindig vonzós vagy hozzá. Ha egy kicsit is fontos
vagy a számára, biztos, hogy jelentkezni fog. Te most
már ne kezdeményezz újabb lépéseket. Hagyd, hogy
a fiú elgondolkodjon, miért nem bombázod tovább
üzeneteiddel. Ha találkozik vele, barátságosan visel-
kedj, nyugodt hangnemben kérdezd meg tőle, hogy mi
történt vele, meggondolta-e magát. Azzal, hogy azt várnád
tőle, hogy rögtön nyilatkozzon, akár-e vagy sem járni veled,
csak megaláznád magad előtte. Gondold át még egyszer, tényleg
szükség van-e egy olyan fiúra, akinek hol kellesz, hol nem kellesz?
Biztos, hogy a közeledben akad még egy-két fiú, aki érdeklődik irán-
tad, és aki neked is tetszeni fog. Nagyobb az esély, hogy közöttük
felbukkan az igazi.

„Kedves Bizalmas sorok!

**Tizennégy éves vagyok, és járok egy fiúval. Nagyon jó vele,
amikor kettesben vagyunk. Azonban, amikor társaság-
ban vagyunk, megváltozik, a figyelmes kedves fiúból,
egy durva fráter lesz, aki más lányoknak is csapja a
szelet. Ha lány van mellette, mintha kicserélték vol-
na. Engem ez a viselkedése nagyon idegesít, vesze-
kedtünk is emiatt. A barátaim hülyének tartják.
Hiába bizonygatom mindenkinek, hogy a dolgo-
kat nem gondolja komolyan. Vagy az normális a
fiúknál, hogy minden nőnek udvarolniuk kell?
Mit tegyek, mert boldogtalan vagyok!**

O. K.”

Válasz:

Kedves O. K.!

Azt hiszem, már te is tudod a választ, tudod, hogy mit kell
tenned. Ha nem járnátok, elfogadható viselkedés lenne az ud-
varolgatás, flörtölés, de ha valakik járnak, nem számít elfogadható-
nak az a viselkedés, amit a fiúid produkál. Mit tehetsz? Beszéljess
vele arról, hogy mi az, ami zavar a viselkedésében, és ami fáj neked.
Kérdezd meg tőle, hogy ő hogy érezné magát, ha te is minden fiú
után megfordulnál, és a nyakukba vetnéd magad, vagy kikezdenél
a legjobb barátjaival. Ha ebből sem tudja levonni a következtetést,
nincs más hátra, szakítanod kell vele. Biztos, hogy a jövőben akad
majd még egy-két fiú, akinek te, és csakis te leszel a fontos, és nem
kell az önbizalmát más lányoknak való udvarlással növelnie.

Ment, mendegélt az országúton Mátyás király, amikor a szegény népnek a baját, a panaszát kereste. De csak a jó isten maga tudta, hogy az a gyalogos utazó Mátyás király; senki emberfia a tarisznyás, botos vándorban a hatalmas királyt meg nem ismerte volna.

Igyekezett Mátyás király egyik faluból a másikba, de mire elérte azt a másik falut, ráesteledett a királyra. Ott volt a falu végén egy kovácsműhely az előtt a mester még patkolta az utolsó lovat; megállott Mátyás király a műhely előtt, köszönt tisztességgel, szállást kért éjszakára.

A kovácsmester szívesen befogadta a hajléktalant.

Mikor osztán a műhelyt bezárta, vacsorához ült a kovácsmester a mesterné asszony-nal. A mesterné asszony megbátorította a vándort, üljön le hozzájuk, ahol ketten esznek, ott a harmadik se maradhat éhen. Egyszerű lencsevacsora volt az asztalon, azt az asszony megzsírozta avval a kevés zsírral, ami még a bödön fenekén volt.

– Ha már vendég van a háznál – azt mondja a kovácsmester –, illik, hogy egy kancsó bor is legyen mellé. Eredj, asszony, a kocsmába, adjon a kocsmáros egy kancsó kadart, majd megadom az árát, mikor a többi kancsóét is megadom.

Elment az asszony, azonban üresen hozta vissza a kancsót.

– Azt izeni a kocsmáros, nincs több kancsó hitelbe, olyan sok van már a rováson.

– Ejnye, csinálom a csinálóját, ilyen szégyent hoz a beste lelke a fejemre! – evvel a kovácsmester mérgesen lerántotta az ujjasát, és odahajította az asszonynak: – Vidd el az ujjasom neki, egy kancsó bort csak megér!

– Nincs több ujjasa magának – azt mondja az asszony, vissza akarta rögtön húzni az ujjast az urára.

– Ha nincs, majd lesz, a vendégemnek bort ígértem!

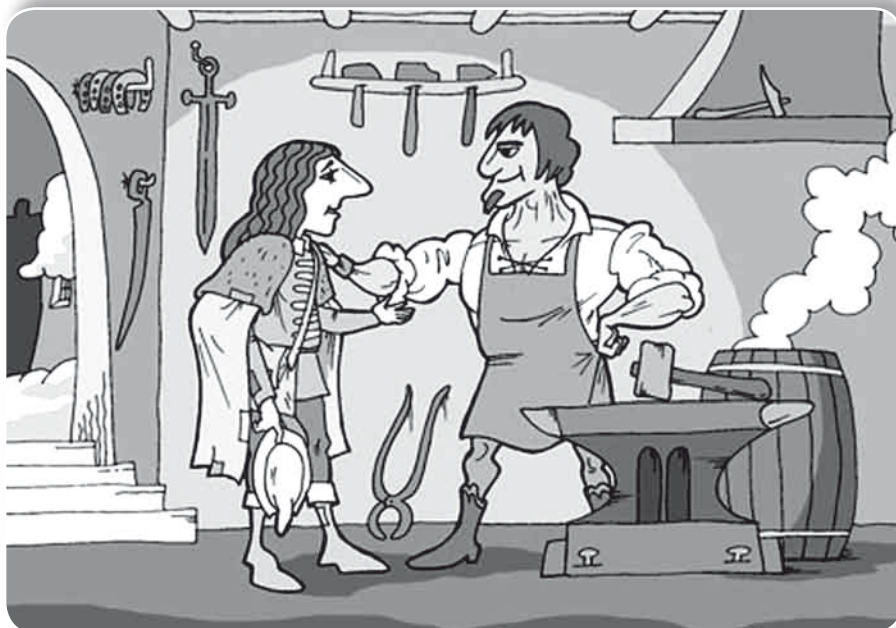
Az asszonynak el kellett vinni az egyetlen ujjast; meghozta a kancsó kadart.

Iddogáltak hárman, míg a borban tartott, iddogáltak, danoltak, a végén úgy megkedvesedtek, a mester is, a vendég is, hogy eljártak az asszonnyal a ropogóst.

Reggel elköszön a vándor, megmondja a mesternek, hogy ő maga is kovács, Budára való, most éppen a királyi palotában van munkája.

Megkérte a mestert, hogy ha egyszer felmegy Budára, szóljon be a palotába, csak Mátyás kovács után tudakozódjon, ismerik őtet jól a palotaőrök.

Mátyás kovács

– Osztán meddig dolgozol még, öcsém a királyi palotában?

– Én – azt mondja a vándor – talán életem végéig, isten segedelmével.

Elmúlt három esztendő, akkor úgy fordult, hogy a kovácsmesternek fel kellett menni valamiért Budavarába. Nem felejtette el Mátyás kovácsot, oda ballagott a királyi palota kapujába, megkérdezte a strázsákat:

– Itt van-e még Mátyás kovács, kérem?

– Itt van, hogyne volna, nagyon várja kegyelmedet.

Mindjárt vezették is egyik grádicson fel, a másikon le, egyik aranyos szobából a másikba. Nem győzött csudálkozni a jámbor kovácsmester, hogy ilyen fényben, pompában tartanak ott egy kovácsot, aki még őnála is szegényebb.

Egyszer aztán kinyílik egy szárnyas ajtó, ott ül aranyosnál aranyosabb urak közt Mátyás király, éppen ebédelnek. A kovácsmesternek azon nyomban kiesett a kezéből a kosornya, amelyikben egy mázos szilkét tartott, a szilke összetört a márványpádimentomon.

Kérdi a király:

– Mi jót hozott, mester uram?

Úgy reszketett a kovácsmester, alig tud megszólalni:

– A feleségem küldött a szikében vaját Mátyás kovács feleségének, mert gondolta, hogy megházasodott azóta.

– No, köszönjük szépen! – azt mondja Mátyás király, és bemutatta a kovácsmestert a királynénak meg az egész csillogó-villogó

főuraknak. És elmesélte, hogy vendégelte meg őtet mint szegény vándorlót a kovácsmester az ő szűk asztalánál, még az egyetlen ujjasát is zálogba tette, hogy a vendéget borral megtisztelhesse. Azután meginvitálta a kovácsmestert az asztalhoz:

– Foglaljon helyet, mester uram, ahun százan esznek, a százegyedik se maradhat éhen.

Megetették a legfinomabb pecsenyével, megitták a legdrágább borral a szegény falusi kovácsot, azt hitte szegény, csak álmodik, de azért nyelt, nyakalt derekasan, hogy eleget élvezzen, mire felébred.

Ebéd után pedig felállította Mátyás király a kovácsmestert:

– Étel, italt megadtam, mester uram, hadd adom meg az ujjast is, amit a kocsmába küldött.

Evvel levetette a király a maga gyémántos dolmányát, feladta a kovácsmesterre.

És rácsapott a vállára a kovácsmesternek:

– Nézzétek, jó urak, milyen erős ember ez! Elbír még egy-két dolmányt, próbáljuk csak meg!

Felkeltek az urak a király intésére, egymás után vetették le a dolmányt, annyi volt a drágakő mind a dolmányon, mint tepertő a túrós csuszán. És addig rakták a gyönyörű dolmányokat a kovácsmesterre, míg csak össze nem akart rogni.

Így ment haza Budavarából a szegény kovácsmester; örök életére gazdag ember lett belőle.

Megfelelő fogmosási technika

Fontos, hogy közvetlenül az étkezés után ne moss fogat! A táplálékot a szájjüregi baktériumok bontani kezdik, ezáltal a kémhatás (pH) savassá válik. A savas közeg fokozza az ásványi sók kioldódását a zománcból, ezáltal az meggyengül. Ha közvetlenül étkezést követően mosunk fogat, akkor ezt a kevésbé ellenálló felszínt felsértjük. Étkezés után ajánlatos fél órát várni a fogmosással. A pH semlegesítődését elősegíthetjük sajttal, cukormentes rágógumival vagy csapvizet öblögetéssel. Fél óra elteltével már szabad, sőt ajánlott fogat mosni.

A fogmosás soha ne vízszintes mozdulatokkal történjen. A megfelelő technika a fogak növekedési irányának megfelelő mozdulatok ismétlése, azaz a felső fogakat fentről (ínytől) lefelé, míg az alsó fogakat lentől (szintén az ínytől) felfelé irányuló mozdulatokkal tisztítsuk. Ez vonatkozik a fogak külső (ajak felé tekintő) és belső (nyelv, szájpadlás felé tekintő) felszínére egyaránt. Ezekkel a mozdulatokkal az ínyt tulajdonképpen a fogakra simítjuk, gátolva ezáltal a visszahúzóódását, a fogínysorvadást. Fontos, hogy fogmosás során az ínyt is masszírozzuk. Vízszintes mozdulatokkal kizárólag a rágófelszíneket tisztítsuk. Végezetül tisztítsuk meg a nyelv felszínét is. A fogmosási idő hosszúságáról megoszlanak a vélemények. Átlagosan 3-4 percet ajánlanak.

Mit használtak régen fogkrém helyett?

Nem is olyan régen, még az 1840-es években nem létezett fogkrém. Az emberek ekkor fogport használtak a fogaik tisztítására. Ezek a készítmények szépiacsontot, őrölt korallt, porcelánt

ZSIBONGÓ

Fogmosás ma és egykor

vagy égetett tojáshéjat tartalmaztak. Olykor előfordult, hogy ezt a port bíborszínűre festették. Ma már jól tudod, hogy több színben gyártanak fogkrémeket, létezik fehér, színes vagy csíkos is. De szín ide, csík oda, a lényeg, hogy az említett fogporral ellentétben a fogkrém több mint tíz összetevőből áll. A sok alkotóelem egy része azért van, hogy tisztítsa és védje a fogat, egy másik része azért, hogy megadják a fogkrém ízét és javítsák az állagát, s megint egy másik része azt a célt szolgálja, hogy könnyebben ki lehessen nyomni a tubusból.

Milyen a jó fogkrém?

Jelenleg számos márkájú és típusú fogkrémből válogathatunk. Egyikre sem tudjuk rámondani, hogy az a legjobb. Vásárláskor két szempontot vegyél figyelembe: a fogkrém fluoridtartalmú, valamint a számodra kellemes ízű legyen, mert csak olyan fogkrémmel tudunk megfelelő ideig fogat mosni, amelynek szeretjük az ízét.

Ki tud magasabbat?

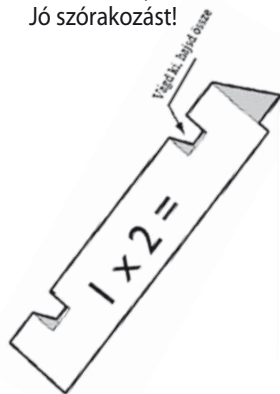
Számolás játékosan

A számolás jó móka lehet, például ha egy ilyen logikai építőjáték is segít a műveletek végzésében. Készítsd el!

$\square = 2 \times 5$	$\square = 3 \times 5$	$\square = 4 \times 5$	$\square = 5 \times 5$	$\square = 6 \times 5$	$\square = 7 \times 5$
$5 \times 2 = 10$	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 4 = 20$	$5 \times 5 = 25$	$5 \times 6 = 30$	$5 \times 7 = 35$
$\square = 8 \times 5$	$\square = 9 \times 5$	$\square = 10 \times 5$	$\square = 11 \times 5$	$\square = 12 \times 5$	$\square = 13 \times 5$
$5 \times 8 = 40$	$5 \times 9 = 45$	$5 \times 10 = 50$	$5 \times 11 = 55$	$5 \times 12 = 60$	$5 \times 13 = 65$

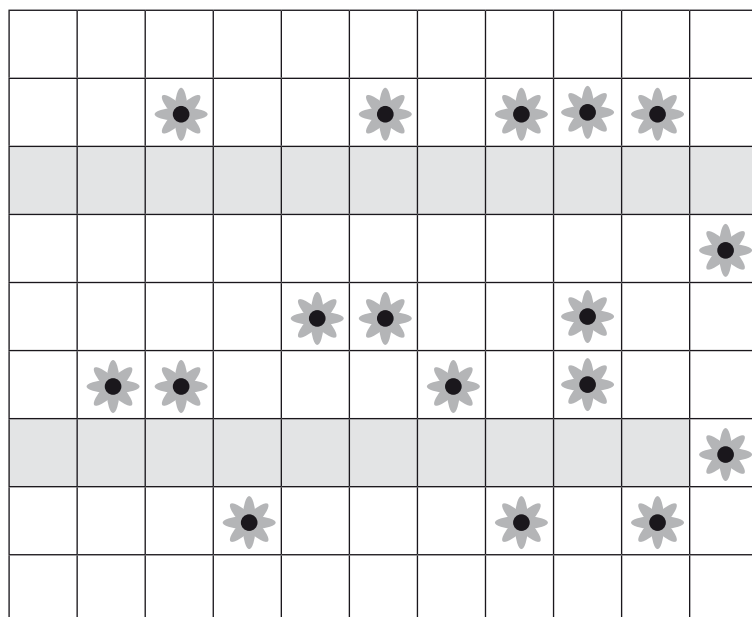
A szorzótáblát 1-től 10-ig a megadott 5-ös szorzótábla mintájára rajzold meg egy papírlapra. Vágd ki a „téglákat”. Két kis fület is vágj mindegyikre, amik segítségével építhetők lesznek az elemek, melyeket majd a közepükön fogsz félbehajtani a rajzon látható módon. Keverd össze a kivágott lapokat, és tedd lefelé egy kupacba. Mindig a soron következő húz és akkor építheti be „tégláját”, ha a szorzás eredménye nagyobb, mint a már kitett elem. Az a nyertes, akinek leghamarabb elfogynak a „téglái”.

Jó szórakozást!

Berakós rejtvény

Kopogtatnak a mennyország kapuján. Szent Péter kikiabál:

– Mi az?

- Nem mi az, hanem ki az? – feleli kintről egy női hang.

— ...

Szent Péter válaszát megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az ábrába.

Kétbetűsek: GÁ, ID, IK, MK, ŐK, TT, YL.

Hárombetűsek: ÁCO, GÉZ, IHI, LOC, MAU, MIT, NOB, VÉD, YDL.

Négybetűsek: AVUL, HALB, INOG, ODRE.

Ötbetűsek: ELHÍV, GITÁR, MIETT, NAGYŐ.

Hétbetűs: KIÁLLÍT.

Kilencbetűs: CSODATEVŐ.

Tízbetűs: DIALEKTIKA.

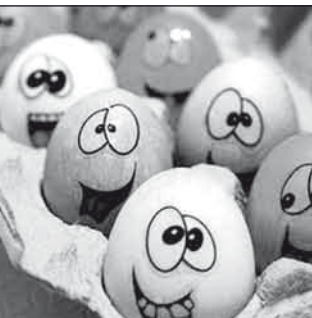
Tizenegy betűsek: CERKOFMAJOM, ŐZLÁBGOMBÁK.

Betűrejtvények

1 $\begin{array}{c} + \quad SZ \quad T \\ E \end{array}$ 2 $\begin{array}{c} K: \quad P \\ \quad \quad É \end{array} \quad Z$ 3 $X\ddot{U}$ 4 $= S$

Skandináv rejtvény (11.)

Rejtvényünkben a kereszténység legnagyobb ünnepét megelőző időszak elnevezését rejtettük el. Megfejtésül ezt kell beküldenetek.

	MŰVELTSÉG SZINVONAL	VÉLTE	SZERETI A HASÁT	FORDÍTVA TENGERI EMLŐS	NEM EBBŐL	RÉGI ELLENTÉTÉ	RÉGI		
	A KÖRHÁZ JELE	RÖVID-NADRÁG			EGY	SZÁMNÉV	BÁCSKAI HELYSÉG		
								PORLAD	LÁM
	NÉMET NŐI NÉV CIRKUSZI MUTATVÁNY, T=TT				BETÉTI TÁRSASÁG IDE BETŰI		KIS EMMA		
						FOHÁSZOM MAGYAR-ORSZÁGI KÖZSÉG	ZAKLATOTT		
ROBBANÓ-SZERKEZET	FÉRFINÉV	ÖKÖR SZERBÜL	KÖZLE-KEDÜNK RAJTA JÓL HALL	EZ	ÉLELME				
				SÁV	VÉDELMEZ				
TELT						TERKA			
EUROPÁI KIS ÁLLAM			FIZETÉSKÉP-TELENSÉG			MAGYAR VÁROS			
			KÉN	RÁDIUS	FORDÍTVA CSÚSZO-MÁSZÓ				PATÁS ÁLLAT
			A FÖLDRE	FOLYADÉK					
A. Ö.		FÉL ÖT	NŐI NÉV		ZENE BETŰI			50	
		EZ	TEMPUS					HIDROGÉN	
	TILTÓSZÓ		KUGLIZIK		DEKÁS EGYNEMŰI			CSAPADÉK	

Szókihúzó

Ó	E	Ő	R	E	S	Ő
Z	R	O	B	O	S	Z
O	O	I	Á	E	I	G
N	T	A	NY	A	T	I
B	O	A	A	A	B	D
L	R	O	T	A	R	A
A	L	A	Y	É	A	A

ARAT	ÉRD	ROTOR
ARA	ERO	TANYA
ARANYESŐ	IRÓ	TATA
BÁNYA	ÓZON	TOR
BEEA	ŐSERDŐ	SZOBOR
BOA	ŐZGIDA	

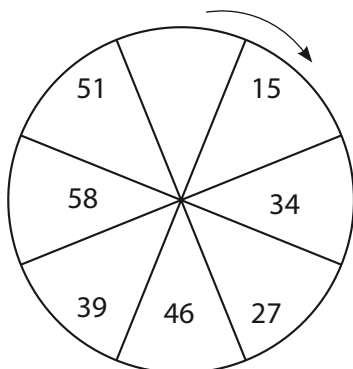
A szavakat jobbról balra, balról jobbra, fentről le, lentől fel és az átlók irányában kell keresni. A kimaradt betűkből egy tavaszi virág neve olvasható össze.

Betűkereső

			Z		LY
A	G	O	I	N	U
M	E	R	L	Á	K
Á	T	O	Á	LL	A
M	I				

A két kiemelt sorban A fekete gólya című regény írójának neve alakul ki, ha jól dolgoztál. A megfejtésbe könnyítésül két-két betűt beirtunk.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1			2			3		
M	N	R	K	Z	A	T	A	T
T	●	S	B	●	A	U	●	H
O	A	O	S	D	A	F	O	L

Az ábrákban három bácskai helység nevét találsz.

Játék a szavakkal

Melyik két folyónév található az **ELBANDUKOLT** szóban?

Betűdominó

E	S	J	E	G
E	E	M	V	D

A dominólapokat rakd olyan sorrendbe, hogy egy fehér bundájú állat neve alakuljon ki! A kezdő dominólapot megjelöltük.

A 10. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Közben nem is igaz, mert minden ülés fapados.

Betűrejtvények

1. Párizs, 2. London, 3. Athén, 4. Tirana

Fokról fokra

ö, öl, lök, kiöl, ötlík, kiötöl, öltözik, költözik, **kiöltözik**

Szóbetoldó

LAK

Körszámtan

47 – az előző számhoz hol hozzáadunk 17-et, hol kivonunk belőle 9-et.

Se eleje, se vége

hóvirág, ibolya

Játék a betűkkel

1. Torontálvásárhely, 2. Törökkanizsa

A 9. skandináv rejtvény helyes megfejtése

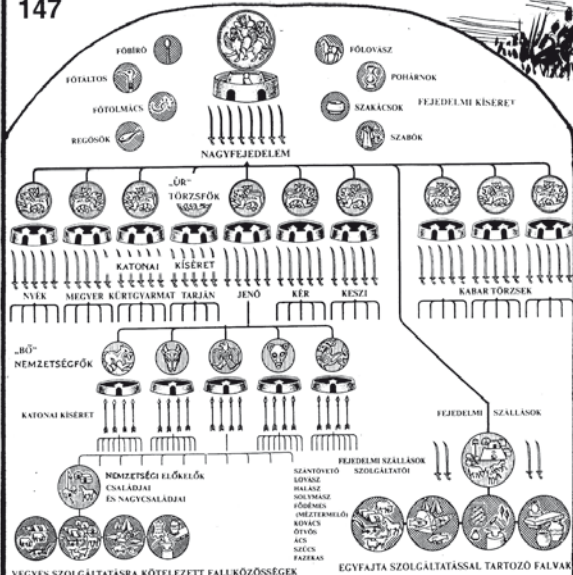
CHAMPOLLION

Könyvjutalmat kap

Szíveri Dániel, Szabadka

Árpád pajzsra emelése után egyesült erővel sikerült megállítani a besenyőket. Ám az ellenség szállásföldje karnyújtásnyira került.

147

**Éppen, hogy időt nyertünk.
Valamicske időt.**

Árpád az Al-Dunánál ütötte fel sátorát. Udvarában egymást érték a követek. Frankok, morvák, görögök, nándorok. Gyakori vendégek voltak a pannóniai
nemzetségek is.

149

Árpád úr, itt az idő, foglalj vissza jogos örökséged.

Üzenem, hogy hamarosan indulok. Megtörjük Szvatop-luk hatalmát.

Volt, ahol elégedetlenkedtek. (Gyula úr, a nép körében terjed a hit, hogy a szent varázserő Kendből Álmosba, és nem Kurszánba szállott. Jobban szeret háborúzni, mint szent magánvosságra vonulva elmélni.)

148

Árpád csak Kurszán csapatait várta.

**A keleti gyepűknél minden
rendben.**

150

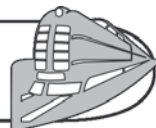
Elfogadtam Arnulf király szövetségét. Most a morvákat törjük meg. Ha ez sikerül, már csak a bolgárokat kell kiiktatni, és ölünkbe hull Pannónia.

A hadjárat teljes sikerrel járt. A frank uralkodó hívására végigszázguldották a Morva Birodalmat. Szvatopluk kétségbeesve látta országa pusztulását.

151

A magyarok nyilaitól ments meg, uram! Ismét meg kell nyernem szövetségesül ezeket a barbárokat!

A Potala-palota

A nagyjából 4000 méter tengerszint feletti átlagmagasságú Tibet fennsíkját északról a Kunlun, délről pedig a Himalája festői hegyláncjai fogják közre. Itt tör az ég felé a világ legmagasabb hegycsúcsa, a 8848 méter magas Csomolungma, ismertebb nevén a Mount Everest.

Nincs a világon még egy város, melynek fekvése ehhez hasonló volna. A méltán „világ tetejé”-nek, vagy „napfény városá”-nak nevezett Lhasza ritka levegője nagy megterhelést jelent az emberi szervezet számára – fejfájást, kábultságot, idegességet, légszomjat okoz. A nagy magasság egyéb szokatlan jelenségekkel is szolgál. A víz például már 80 °C-on forr, a 100 °C-ot csak túlnyomáson lehet biztosítani. Lhaszában az éves átlagos napsütéses órák száma 3005, a nagy magasság miatt mégis mindig hűvös van. Bár nyáron 20 °C-ig is felmelegszik a levegő, egy-egy zápor idején pillanatok alatt erősen lecsökken a hőmérséklet. Rendkívül tiszta a levegő, és erős az ibolyántúli sugárzás.

A Lhasza folyó hídjától nyugatra húzódik a Potala-palota, amely a dalai lámák (Tibet vallási vezetői) téli tartózkodási helye volt. A 7. században a Tubo-dinasztia tagja, Szongcen Gampo szervezett először egységes birodalmat. A király, hogy szomszédjaival szorosabbra fűzze kapcsolatát, dinasztikus házasságot kötött a nepáli uralkodóház egyik hercegnőjével, Tritsunnal, és a kínai Wencheng hercegnővel. Szongcen Gampo buddhista feleségei tiszteletére kolostorokat építtetett, s Indiából hittérítőket hívatott. A lakosság akkoriban a bont, a sámánisztikus és mágikus alapokon nyugvó hitrend-

szert vallotta magáénak. Tibetben idővel a buddhizmus sajátos ága, a lámaizmus alakult ki, amely egyesítette a bon egyes elemeit és a tantrikus buddhizmust. Létrejött a teokratikus – vagyis vallási – uralom, melynek élén a mindenkori dalai láma állt.

A hagyomány szerint az uralkodó kínai feleségét bírta meg a királyi főváros helyének kiválasztásával. Lhasza 3630 méter tengerszint feletti magasságban, a Lhasza folyó északi partján terül el. Központjában, a Vörös-hegyen emelkedik a hatalmas, 130 000 négyzetméteres Potala-palotát.

A Tubo-dinasztia bukása után, a 9. században a kínai és tibeti kapcsolatok megszakadtak, s a palotát az országban dúló törzsi hábo-

rúk és természeti csapások majdnem teljesen elpusztították.

A 17. században az ötödik dalai láma helyreállította a teokratikus (egyházközpontú) uralmat, s székhelyül először a Drepung kolostort választotta. A Potala-palota azonban, mint a legendás országalapító, Szongcen Gampo székhelye, hatalmas jelentőséggel bírt, ezért néhány évnyi uralkodás után az ötödik dalai láma elhatározta, hogy miután helyrehozatta, az első uralkodó lakhelyére költözik át.

A Potala-palota jelenlegi területe szint teljesen beborítja a Vörös-hegyet. A tizenhárom emeletes, 110 méter magas épület befelé dőlő falai piramisra emlékeztetnek, ablaki szintén befelé keskenyednek. Az épületegyüttes alapvetően két – a falak színe alapján elkülöníthető – fő részből áll.

A fehér kőből épült Fehér-palota adott otthont a mindenkori dalai lámának. Itt rendezték be a magántermeit, fogadóhelyiségeit és a lakosztályát. A fűtés és vízellátás nélküli erődítményt minden oldalról meredek lépcsőkön lehet megközelíteni. Ezeken naponta hordták fel az élelmet és a friss vizet a palotába. A Fehér-palotához tartozó 1500 négyzetméteres nyílt tér szolgált a dalai láma tiszteletére tartott ceremóniák, a beiktatási ünnepségek és a Buddha reinkarnációs szertartás helyszínül.

Ebben az épületrészben található a falfestményekkel gazdagon díszített nagy trónterem is. A képek történelmi és vallásos témákat dolgoznak fel, s aprólékosan ábrázolják a szertartásokat, köztük a dalai láma beiktatásának pontos forgatókönyvét.

A vörös kőből emelt Vörös-palotát 1690-ben kezdték építeni a főépülettől nyugatra, s eredetileg a nyolc évvel korábban elhunyt, ötödik dalai láma nyughelyének szánták. Az idők során azonban valamennyi láma földi maradványait, vagyis Buddha mindannyi reinkarnációját itt helyezték örök nyugalomra. A dalai lámák holttestét tartalmazó sztúpák (síremlékek) közül a legnagyobb a tizenöt méter magas, arannyal és drágakövekkel díszített építmény, melynek központi részében aranyba, ezüstbe és vasba öltöztetve alussza örök álmát az ötödik, és egyben leghatalmasabb dalai láma.

Tipikusan Tibetre jellemző művészeti ábrázolási mód a selyem- és textíliafestés is. Ezen alkotásokból szintén több mint tízezer darabot számláló gyűjtemény található a Potalában.

A kőből, fából, agyagból és fémből készült szobrok jellemző díszítése az aranyozás. A palota kincsei közé, a felsoroltakon kívül, számos művészi értékű szőnyeg, függöny, baldachin, porcelán, jáspi és ezüst felszerelési tárgy tartozik – Tibet gazdagsága tehát nem csupán szellemiségében rejlik.

Oscar-díj 2010

Sandra Bullock kapott, az Avatart mellőzték

Megtartották a nagy zajjal beharangozott a 82. Oscar-díjkiosztót, melynek Alec Baldwin és Steve Martin volt a házigazdája. Az esemény nagy győztese A bombák földjén, amely a legjobb film és a legjobb rendezés díja mellett négy másik elismerést is megkapott, míg az Avatarnak be kellett érnie három technikai díjjal. A legjobb férfi alakítás Oscarját Jeff Bridges, a legjobb női alakítását Sandra Bullock vihette haza.

A 82. Oscar-gálára sok újítást és nagy pörgést ígértek a rendezők. Mindez csak kis részben valósult meg, miközben a díjak – legalábbis azok számára, akik követték a díjátadó szezont korábbi állomásaikat – sem okoztak különösebben nagy meglepetést. A kilenc-kilenc Oscarra jelölt Avatar és A bombák földjén párharcából utóbbi került ki győztesen: míg James Cameron Avatar-ját csak az operatőri munkáért, a látványtervezésért és a vizuális trükkökért díjazták, Kathryn Bigelow A bombák földjén-je megkapta a legjobb film, rendezés, adaptált forgatókönyv, vágás, hangkeverés és hangvágás díját is. Ez azt is jelenti, hogy Oscar-történeti pillanatnak voltunk tanúi: Kathryn Bigelow az első női rendező, aki hazavihette a szobrot.

A színészi kategóriák sem tartogattak váratlan fordulatot: azt a négy színészt díjazták, aki teljesítményéért már elnyerte a Golden Globe-ot, illetve a színészek kamarájának (a színészi Oscar legjobb előrejelzőjének) elismerését. A legjobb női alakítás díját Sandra Bullock kapta A szív bajnokai-ért, és ezzel ő lett az első színésznő, aki ugyanabban az évben Arany Málna- és Oscar-díjat is nyert (persze

nem ugyanazért az alakításért). A legjobb férfi alakítás Oscarja a Crazy Heart-ért Jeff Bridgesé, akit már ötször jelöltek (először 1972-ben), de most először kapta meg a szobrot. A legjobb női mellékszereplő Mo'Nique lett a Precious-ben nyújtott – kellően taszító – alakításáért, a legjobb férfi mellékszereplő pedig Christoph Waltz, a Becstelen brigantyk zsidóvadász Hans Landája.

Európai nézők számára talán az idegen nyelvű film díjazottja okozta a legnagyobb meglepetést: sem a remekbe szabott A próféta-t, sem a szintén kiváló A fehér szalag-ot nem díjazták, helyettük a nézőbarátabb, argentin El Secreto de Sus Ojos kapta az Oscart. De teljesen ez sem váratlan: az Akadémiának eddig sem igen volt ínyére a kemény európai nyomasztás, emlékezzünk csak a 4 hónap, 3 hét, 2 nap-ra, amelyet hiába díjaztak agyon Európában, még az Oscar-jelölésig sem jutott el.

Március 7-én tartották meg Los Angelesben az Arany Málna-díjkiosztót, amelyen az elmúlt év legrosszabb filmalkotásait és alakításait díjazták. A hagyományosan az Oscar-éjszaka előtt 24 órával rendezett rendezvényen Sandra Bullock a legrosszabb női alakítás és a legrosszabb páros díját is el-

Sandra Bullock: legrosszabb vagy legjobb?

nyerte. Mindkettőt az All About Steve című vígjátékban nyújtott alakításáért ítelték neki oda, a páros díjat a mű férfi főszereplőjével, Bradley Cooperrel közösen kapta. A színésznő korábban jelezte, hogy ha nyer, személyesen fogja átvenni az elismerést, és így is tett.

Bullock egy nappal később elnyerte a legjobb női főszereplőnek járó Oscar-díjat A szív bajnokai című filmben nyújtott alakításáért. Még soha nem fordult elő, hogy ugyanaz a színész ugyanabban az évben az Arany Málna-díjat és az Oscar-díjat is megkapta volna.

Az Arany Málna további díjazottjai:

Legrosszabb film: Transformers: A bukott bosszúja

Legrosszabb rendező: Michael Bay (Transformers: A bukott bosszúja)

Legrosszabb forgatókönyv: Transformers: A bukott bosszúja (Ehren Kruger, Roberto Orci, Alex Kurtzman)

Legrosszabb színész: Kevin, Joe és Nick Jonas (Jonas Brothers – A koncert 3D)

Legrosszabb férfi mellékszereplő: Billy Ray Cyrus (Hannah Montana: A film)

Legrosszabb női mellékszereplő: Sienna Miller (G. I. Joe)

Legrosszabb remake vagy folytatás: Az elveszettek földje

Az évtized legrosszabb filmje: Háború a Földön

Az évtized legrosszabb színésze: Eddie Murphy

Az évtized legrosszabb színésznője: Paris Hilton

Ben Stiller összetenné a haját Cameronnal

Az Oscar-gála legviccesebb jelenete Ben Stillernak köszönhető, aki Sacha Baron Cohen helyett na'vinak sminkelve adta át a legjobb smink díját a Star Treknek. Stiller öltönyös bolygólakóként sétált be a színpadra, na'vi kattogásába Kanye West nevét is beépítette, majd saját magát angolul is tolmácsolta. Elmondta például, hogy összedugná a haját a film rendezőjével, James Cameronnal, aki erre a nézőtéren édesen kacarászott. Borat a Neytiri nevű lányként akart fellépni ágyékkötőben, és sértőbb poénokat tervezett, amiket nem engedtek neki, ezért el sem jött, Stiller ebben a felállásban tolmács lett volna...

Öt éve nem nézte ennyi amerikai az Oscar-gálát

Öt éve nem nézte ennyi amerikai az Oscardíj-átadó gálát, mint az idén: A bombák földjén című háborús dráma és a moziban kasszasikert arató Avatar című film párbaját 41,3 millió kíváncsi szempár követte figyelemmel a tévéképernyők előtt. A Nielsen intézet adatai szerint az ABC tévécsatorna által közvetített 82. hollywoodi díjátadó 14 százalékkal több nézőt vonzott, mint tavaly. Ez volt a legjobb nézettségi mutató a 2005-ös Oscar-gála óta, amelyet 42,14 millió amerikai nézett végig a képernyőn. A Nielsen a nézettségi adatok kapcsán megjegyezte, hogy 70 millió amerikai nézte legalább hat percig a gálaműsort.

Mi lett a Kiscsillagokkal és az egykori Megasztárosokkal?!

A míg futnak a különböző tehetségkutató műsorok, mindig hatalmas az érdeklődés az éppen aktuális Kiscsillagok és/vagy Megasztárosok után. Ám ahogyan az lenni szokott, a siker nem tart örökké, és bizony sokan eltűnnek, ha nem is a sülyesztőben, de a rivaldafényből mindenképpen. Vajon hol tartanak mostanság?

Black Time – Csillag születik

A csoport Ódor Dani vezetésével kivált a Black Time-ből, és No Comment néven folytatja a hazai, illetve nemzetközi színpadok hódítását. Számlájukra írható többek között a 2008-as NOX-turné, illetve a Hiszed-e még? című videoklip is.

Torres Dani – Megasztár

Dani és zenésztársai közösen jelentkeztek a Madách Színház musical pályázatára, melyre most gőzerővel készítenek egy darabot, melynek várhatóan augusztusban dől el a sorsa, mindemellett pedig készül az új lemez is!

Karsai Zita – Megatánc

Zizi a Megatánc után már mint sztár vállalt szereplést a Sztárok a jégen című televíziós műsorban, mindemellett pedig folytatta táncos karrierjét. Többek között Zimány Linda és Bódi Sylvi mellett elindították saját kollekciójukat Sugarbird-nek, mely már a második bemutatóján van túl. A bongyor hajú szépségre azóta a szerelem is rátalált, ezért Zita férje(!) után költözött Dubajba, ám mind a mai napig gyakran látogat Magyarországra.

Tóth Lúszki – Megasztár

Az 13 éves tinilány eltűnt a média szeme elől – tudatosan. Jövőre megy gimnáziumba, és a közeljövőben hanyagolni fogja az éneklést – legalábbis profi szinten mindenképp. Édesanyja szerint a bulvár újságírók kihasználták a család tapasztalatlanságát, így sem ő, sem lánya nem kívánnak a magánéletükről nyilatkozni. Lemez egyelőre nem várható.

Családi történelem – pályázat

A Határon Túli Magyarok Információs Központja Alapítvány pályázatot hirdet „Családi történelem” címmel.

Olyan családi események, életutak bemutatását várjuk, amelyek mögött érdekes és fontos 1970 előtti történelmi események különleges részleteit is megismerhetjük. A történet bármelyik országban játszódhat.

Idős emberek elmondásaiból származó régi különleges történeteket szeretnénk összegyűjteni. A történelmi részeket illetően tárgyilagos leírásokat várunk, kérjük az egyéni minősítéseket, politikai véleménynyilvánításokat kerüljék.

A munka készülhet riport formájában, de leíró vagy bemutató formában is. Ha lehetőség-

günk lesz rá, az összegyűlt anyagokat nyomtatott formában is szeretnénk megjelentetni.

Az írásokat a <http://www.htmik.hu> oldal Családi történelem rovatába várjuk (előtte regisztráltak, csak úgy érhető el a föltöltés). A témához kapcsolódóan régi fényképeket is várunk. Ha egynél több fotót szeretnél mellékelni, akkor ezt a Galéria rovatban az Életképek/Családi képek mappába beküldve teheted meg.

Beküldési határidő: 2011. március 31.

Eredményhirdetés: 2011. április

A legjobb pályamunkákat beküldők jutalomban részesülnek.

A víz világnapja

iskolánk két éve csatlakozott a magyarországi Liget Műhely Szitakötő nevű környezetvédelmi programjához, így rendszeres olvasói lettünk a különböző műfajú és tematikájú írásokat tartalmazó Szitakötő gyermeklapnak. A lap az igényes írások, fotók és reprodukciók mellett számos játékot és kreatív feladatot is tartalmaz.

Mint ismeretes március 22. a víz világnapja. Mindenki tudja, hogy mennyire fontos a víz az emberiség számára, ezért a Szitakötő lap is indított egy vízzel kapcsolatos játékot, melynek K-VÍZ a neve. A cél minél többet megtudni a víz összetevőiről a közmondásoktól kezdve a halagig, folyókig, illetve mindenről, ami valamilyen módon kapcsolatban van a vízzel. Eldöntöttük, hogy kérdéseinkkel mi is bekapcsolódunk a játékba. A következő kérdéseket Mendrei Andrea 6.-os tanuló állította össze. Próbáld ki, a „vizes” kérdések közül hányat tudsz megfejtetni!

Mely folyók torkollanak a Fekete-tengerbe?

- a) Duna, Pó és Volga b) Duna, Dnyeper és Dnyeszter c) Volga, Urál és Dón

Ki írta a Hattyúk tavát?

- a) Johan Strauss b) Mozart c) Csajkovskij d) Beethoven

Melyik állat tudja magában tárolni a legtöbb vizet?

- a) pelikán b) teve c) delfin

Melyik a víz képlete?

- a) CO₂ b) O₂ c) HO₂ d) H₂O

Szeretnek-e a macskák fürdeni a vízben?

- a) Többségük nem b) Nem c) Igen d) Többségük igen

**Olajos Teodóra,
8.6 osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs